

1 srijeda, 18.02.2009.
2 [Otvorena sjednica]
3 [Optuženi su ušli u sudnicu]
4 ... Početak u 14.26h
5 SUDSKA SLUŽBENICA: [simultani prevod] Međunarodni krivični sud za bivšu
6 Jugoslaviju zaseda.
7 Izvolite sestti.
8 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Dabar dan. Molio bih predstavnicu
9 Sekretarijata da najavi predmet.
10 GĐA SEKRETAR: [simultani prevod] Dobar dan, časni Sude. Ovo je predmet
11 broj IT-05-88-T, *Tužilac protiv Vujadina Popovića i drugih*.
12 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Vidim da ja sastav isti kao i juče, sa
13 izuzetkom gospodina Jossea i gospodina Lazarevića koje ne vidim, a inače druge
14 brojke su u redu.
15 Tako da ukoliko sam dobro shvatio, i ispravite me ako grešim, da je tim
16 Odbrane gospodina Popovića odlučio da smanji unakrsno ispitivanje sa 8 časova na
17 dva sata, a tim Odbrane gospodina Nikolića je povećao svoj zahtev sa 45 minuta
18 na jedan sat za danas. Da li je to tačno?
19 G. BOURGON: [simultani prevod] To je tačno, gospodine predsedavajući.
20 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] U redu. Molim Vas da se pridržavate tog
21 jednog sata. Gospodine Bourgon, želim Vam dobar dan, kao i Vama gospodine
22 Pandureviću.
23 SVJEDOK: Dobar dan, časni Sude.
24 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hajde da počnemo.
25 SVJEDOK: VINKO PANDUREVIĆ [nastavak]
26 G. BOURGON: [simultani prevod] Hvala, gospodine predsedavajući. Dobar
27 dan sudijama, dobar dan kolegama, dobar dan Vama, gospodine.
28
29
30

1 Zamolio bih da u *e-court*u vidimo dokument, 3D444.

2 Unakrsno ispituje g. Bourgon: [nastavak]

3 [Branilac ispituje putem prevodioca]

4 P: Gospodine, ovo je jedan dokument koji smo pogledali juče. Imam samo
5 jedno kratko pitanje. Ako biste mogli da pročitate prvi pasus na prvoj strani
6 ovog dokumenta, gde kaže:

7 "Pored ranije dostavljenih podataka, u razgovoru sa saradnikom Zmaj
8 došli smo i do sledećih saznanja..."

9 Samo bih hteo da potvrdite da znate da je Zmaj Musliman koji je korišćen
10 kao tajni izvor. Njega je potporučnik Nikolić koristio kao tajni izvor da bi
11 prikupio obaveštajne podatke o neprijatelju.

12 O: Ja prvi put čujem za ovaj tajni naziv Zmaj. Ako ovde piše, ako Vi
13 tvrdite da je bio Musliman i da je dostavljô podatke Nikoliću, onda je tako. Ja
14 ovo ne mogu ni potvrditi ni negirati.

15 P: Možete li onda da potvrdite, gospodine, da Vam je bilo poznato da je
16 Drago Nikolić koristio tajne izvore kako bi prikupio obaveštajne podatke o
17 kojima biste onda i Vi bili upoznati?

18 O: Ja ne znam da je imô saradnike na Muslimanskoj strani i u njihovom
19 rasporedu, da bi mu dostavili te informacije. Možda je imô, ali meni to nije
20 rekao.

21 P: E pa, to je baš moje pitanje, gospodine. Tu kaže da:

22 "Pored ranije dostavljenih podataka u razgovoru sa saradnikom Zmaj..."

23 Da li Vi tvrdite da nikad niste bili obavešteni da Drago Nikolić koristi
24 saradnike, kako se oni ovde nazivaju, kako bi prikupio obaveštajne informacije o
25 kojima bi zatim izvestio i Vas?

26

27

28

29

30

1 O: Pa, ja kol'ko se razumem u metode rada njihove službe, on upravo ne
2 bi otkrivô nikad svoju saradničku mrežu. Ovde se radi o podacima koji se odnose
3 na Šekovačku brigadu i objekat Vis koji je u njihovoj zoni odbrane. Možda je on
4 dobio podatke od njih, a možda je i sam došô do njih, ja stvarno ne znam.

5 P: Još jednom, gospodine, to nije bilo moje pitanje. Da li ste Vi znali
6 da je drago Nikolić koristio saradnike ili tajne izvore kako bi prikupljao
7 obaveštajne podatke za koje ste i Vi znali ili o kojima je Vas izveštavao dok
8 ste Vi bili komandant brigade, bez obzira na to da li su to bili Muslimani ili
9 neki drugi saradnici?

10 O: Pa, ja Vam kaŕem da je verovatno imao. Ja nisam znao ko su ti ljudi
11 ni gde su. Informacije sam dobijao onakve kakve jesu.

12 P: Dakle, kad ste videli sad ovaj izveštaj ovde - i vidite piše saradnik
13 Zmaj - nikad niste postavljali nikakva pitanja u smislu ko je to Zmaj?

14 O: Pa, ja... zato me i čudi sad ova reč Zmaj. Nikad mi ranije nije
15 zaparala uši, pa sad sâm sebe pitam da li sam ikada i čuo za taj naziv Zmaj u
16 kontekstu ove informacije, što ne znači da nije postojao.

17 P: To nisam ja rekao. Nego, da li ste čuli za neka druga šifrirana imena
18 saradnika koje je koristio Drago Nikolić i da Vam on kaŕe "Evo, ove informacije
19 koje Vam dajem danas, dobio sam od jednog od mojih saradnika" i da Vam onda
20 pomene ime tih saradnika?

21 O: Ja mislim da mi nikad imena saradnika nije pominjao. Običaj je bio da
22 se kaŕe izvor pouzdan, podaci provereni ili neprovereni, i o tom izvoru ništa
23 više ne bih znao.

24

25

26

27

28

29

30

1 P: I još jednom, poslednje pitanje u vezi sa ovim dokumentom.
2 Pogledajte, molim Vas, pretposlednji pasus. Nadam se da vidite isto to na svom
3 jeziku. Da, to se vidi, gde kaže:

4 "Suradnik je ubačen ponovo na neprijateljsku teritoriju u večernjim
5 satima 10. maja 1994. godine, a izlazak na našu teritoriju ugovoren je za 14.
6 maj 1994. godine uveče."

7 Da li nam Vi kažete da nikad ovakve informacije niste dobili od Draga
8 Nikolića u vreme kada ste bili komandant Zvorničke brigade? Da li Vi to tvrdite?

9 O: Pa, ja ne tvrdim to. Ja ne znam da l' sam ih dobio, ne sećam se.
10 Trebô mi je dostavljati te informacije. Al' Vam kažem za te izvore, da mi je
11 govorio ko su njegovi izvori, to sigurno nije.

12 P: Još jednom ću reći, gospodine. Da li ste, dok ste bili komandant
13 brigade, da li je Drago Nikolić dolazio kod Vas i rekao bi Vam: "Dobio sam ove
14 informacije od jednog od mojih saradnika," a zatim bi Vam saopštio te
15 obaveštajne podatke, bilo pismeno ili usmeno? Da li se to dešavalo ili se tako
16 nešto nikad nije desilo, prema onom što Vi sada tvrdite?

17 O: Pa, ja Vam opet mogu ponoviti da je on meni dostavljao informacije,
18 ali mi nije govorio i od kog izvora je dobio informaciju. Nekad bi mi samo
19 dostavio informaciju koja je došla iz korpusa. A uopšte govoreći, nažalost,
20 Vojska Republike Srpske, Drinski korpus, koliko ja znam, nije uvek imao prave
21 informacije i blagovremeno znao koje su namere neprijatelja. To je naša slabost
22 bila u potpunom ratu, slab obaveštajni rad.

23
24
25
26
27
28
29
30

1 P: To Vas nisam pitao, gospodine. Kada Vam je Drago Nikolić obezbeđivao
2 informacije, da li Vam je govorio da je informacije... da informacije potiču od
3 tajnih izvora i da li... i davao Vam te informacije... Je l' Vam ih davao ili
4 nije?

5 O: Pokušavam Vam ponovo i treći put reći, davao mi je informacije, ali
6 ne znam iz kojih izvora.

7 G. BOURGON: [simultani prevod] Sad bih zamolio da u *e-court*u vidimo
8 3D529.

9 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospodine McCloskey.

10 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Da li bismo mogli da pređemo na
11 poluzatvorenu sednicu samo na trenutak?

12 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da, svakako. I preći ćemo na
13 poluzatvorenu sednicu i samo sačekajte dok Vam ja ne dam zeleno svetlo. Samo
14 trenutak, samo trenutak. Rekao sam sačekajte dok Vam ne dam znak.

15 [Poluzatvorena sjednica]

16 (redigovano)

17 (redigovano)

18 (redigovano)

19 (redigovano)

20 (redigovano)

21 (redigovano)

22 (redigovano)

23

24

25

26

27

28

29

30

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

Strane 31667-31668 redigovane. Poluzatvorena sjednica.

1 (redigovano)

2 (redigovano)

3 (redigovano)

4 (redigovano)

5 (redigovano)

6 [Otvorena sjednica]

7 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Razlog zašto to kažem je da su mi juče
8 objasnili da pošto taj nalog da pređemo s jedne sednice na drugu, nekad se desi
9 da pređemo s jedne na drugu prerano. Sada možemo nastaviti.

10 G. BOURGON: [simultani prevod] Hvala, gospodine predsjedavajući.

11 P: Gospodine, ovo je izveštaj o borbenoj gotovosti Zvorničke pešadijske
12 brigade za period od 1. januara do 31. decembra 1994. Da li je to tačno?

13 O: Nemam taj dokumenat još. A evo ga, dolazi. Da, tačno je to.

14 P: A jedna od svrha ovog referisanja je da se ponudi pregled aktivnosti
15 u kojima je Zvornička brigada bila angažovana tokom 1994. Da li je to tačno?

16 O: Ja vidim datum kada je ovo urađeno, to je 27.01.1995. Ja nisam tad
17 bio prisutan, bio sam na lečenju. Ovo je trebala da bude analiza borbene
18 gotovosti, a ne referisanje o stanju borbene gotovosti. Tako je trebô naslov da
19 glasi, za 1994. godinu.

20 P: Gospodine, da li ste ranije vidali ovu vrstu dokumenata za druge
21 godine, u bilo kom trenutku, i da li to obično uključuje referisanje o glavnim
22 aktivnostima koje je brigada sprovodila u toku prethodne godine?

23

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Da. Analiza se vrši i polugodišnja i godišnja, zavisi od nivoa
2 komandovanja.

3 P: A u ovom izveštaju takođe se govori o stanju brigade u smislu borbene
4 gotovosti i to od kraja 1994. Da li je to tačno?

5 O: Da, za celu 1994. godinu. I to je analiza borbene gotovosti po
6 elementima borbene gotovosti. I to je jedna ustaljena šema. I ti elementi
7 borbene gotovosti su isti svake godine i u svakoj jedinici.

8 P: A još jedan od ciljeva ovog izveštaja je da se naglasi ako je... da
9 li je krajem 1994. bilo problema koje treba rešiti, kako bi se povećala borbena
10 gotovost brigade. Da li je to tačno?

11 O: Pa, svrha analize je sagledavanje stanja, analiza dobrih i loših
12 strana, uočavanje dobrih rešenja, uočavanje propusta i slabosti i preduzimanje
13 mera za unapređenje borbene gotovosti.

14 G. BOURGON: [simultani prevod] Ja bih zamolio da u *e-court*u vidimo
15 stranu 15 ovog dokumenta na engleskom i stranu 17 u verziji na B/H/S-u.
16 Poslednja strana dokumenta na B/H/S-u. Da, to je ta.

17 P: Gospodine, možete /?li/ da nam potvrdite da je ovaj dokument sastavio
18 i potpisao Vaš načelnik štaba Dragan Obrenović?

19 O: Sastavio je ga Miodrag Dragutinović, kucao Miško Vasić, potpisao
20 Dragan Obrenović.

21 P: Možete li, također, potvrditi da kada načelnik štaba brigade pripremi
22 ovakav dokument, on se oslanja na oficire koji rade u štabovima, komandama pod
23 njegovim rukovodstvom, kao i na Vaša tri pomoćnika, da mu pruže potrebne
24 informacije. Da li biste se s tim složili?

25

26

27

28

29

30

1 O: To je pojednostavljivanje kompletnog procesa suviše. Ovde je trebô da
2 stoji potpis komandanta da sam ja bio tad tu, odnosno trebalo je da stoji ovde
3 zamenik komandanta, major Dragan Obrenović. A ta analiza se sprovodi prema
4 posebnom planu i u njoj učestvuju, pored komandanta i načelnika štaba,
5 pomoćnici, određeni oficiri iz operativnog organa, pa mogu da budu prisutni, a i
6 obično su prisutni, komandanti potčinjenih jedinica.

7 P: To nije bilo moje pitanje, gospodine. Nisam želeo da opišete proces,
8 želio sam vas pitati: da li oficiri koji rade u komandi i Vaši pomoćnici...
9 pomoćnici budu uključeni u ovaj proces; da ili ne?

10 O: Pa, to sam rekao sad, gospodine Bourgon. Da.

11 P: Hvala. Idemo dalje na moje sljedeće pitanje.

12 G. BOURGON: [simultani prevod] Mogu li na engleskom dobiti stranicu broj
13 12, a na B/H/S-u stranicu broj 16, molim.

14 P: Na ovoj stranici vidite, dakle, dio izvještaja koji se zove "Podrška
15 obavještajnoj i sigurnosnoj službi". Da li biste se složili sa mnom da je... da
16 bi ovo trebao bi sastaviti oficir Nikolić, koji je bio pomoćnik komandanta za
17 obavještajne i sigurnosne poslove?

18 O: Trebô je da sačini on ovaj prilog, s tim što elemenat borbene
19 gotovosti je bezbednost, a obaveštajno nije poseban elemenat borbene gotovosti.
20 Ali zbog nekih formacijskih rešenja u tom periodu, ovo je bilo malo izmešano.

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Gospodine, složiti ćete se sa mnom da je ovaj dio, dio broj 6... A
2 možda možemo preći na sljedeću stranicu, jer su mi rekli da je razlika između
3 engleskog i B/H/S-a. Dakle, molim Vas da pređemo na drugu stranicu kako bismo
4 dobili cijeli naslov. A cijeli naslov bi trebao glasiti...

5 O: Nazad. Bolje da se vratimo.

6 P: ... "bezbjednosno i obavještajno obe... obezbjeđenje".

7 Da, možemo ići na prethodnu stranicu na B/H/S-u, naravno.

8 Dakle, ovo sa... Ovo je zapravo pregled aktivnosti koje su se odnosile
9 na prikup...prikupljanje obavještajnih podataka i bezbjednost, a to je na... ono
10 što je radio organ za bezbjednost i obavještajni organ tokom 1994; je li to
11 tačno?

12 O: Da.

13 P: A sada ću Vas zamoliti da obratite pažnju na nekoliko redaka u ovome
14 dokumentu. Prvo bih Vas zamolio da pogledate rečenicu koja počinje sljedećim
15 riječima:

16 "Izviđanje neprijatelja," to je u pododjeljku A, u drugome odjeljku,
17 koji kaže:

18 "Izviđanje neprijatelja se odvijalo u skladu sa planom komande brigade i
19 komandi bataljona."

20 SUDIJA KWON: [simultani prevod] To je na sljedećoj stranici u B/H/S-u.

21 G. BOURGON: [simultani prevod] To je drugi odjeljak, upravo iznad točke
22 6, a tu kaže:

23

24

25

26

27

28

29

30

1 "Da se izviđanje neprijatelja odvijalo u skladu sa planovima komande
2 brigade i komandi bataljona."
3 P: Molim Vas samo da pročitate tu rečenicu. Odnosno, da li ste je
4 pročitali da mi kažete?
5 O: Ma, mislim da nisam našao. "Po planu..."
6 P: Paragraf koji je upravo iznad 6, a počinje sa: "Po planu..."
7 O: Da, da, da. Da, da.
8 P: "... komande brigade."
9 Znači, zadnja... zadnji red tog odjeljka kaže ovako:
10 "Sva... Svi obavještajni podaci dostavljani su redovito korisnicima." Da
11 li to možete vidjeti? Da li ste to pročitali?
12 O: Da.
13 P: Molim Vas da obratite pažnju na pododjeljak B u kojem kaže
14 "Bezbedonosno obezbeđenje." Ja ću taj paragraf pročitati, a on glasi ovako:
15 "Posve...posvećuje se puno pažnje kontraobaveštajnom radu, a posebna
16 pažnja usmerena je sprečavanju oticanja tajnih vojnik podataka. U tom smislu,
17 oduzeto je 6..."
18 PREVODITELJICA: Sudac Agius je intervenirao.
19 G. BOURGON: [simultani prevod] Trebalo bi to biti obadva jezika.
20 P: "... oduzeto je 6 motorola od lica koja su razgovarala sa Turcima na
21 takozvanom vrućem kanalu."
22 Da li to vidite, gospodine?
23 O: Da.
24 P: A malo dolje niže, piše sljedeće, a taj paragraf počinje riječima:
25
26
27
28
29
30

1 "U toku godine, u zoni odgovornosti imali smo jedan slučaj vojnika koji
2 je u toj zoni odgovornosti 4. bataljona imao neposredni kontakt sa Turcima. Isti
3 dan su razgovarali i dalji kontakti su onemogućeni. Ne raspolažemo sa znanjima
4 da je ovih kontakata bilo i u drugim jedinicama. Međutim, rašina... raširena je
5 pojava da... dovikivanja vojnika sa linije i razgovaranje sa Turcima. Ovu pojavu
6 treba energično sprečiti."

7 A zadnja rečenica glasi:

8 "Svi podaci dobiveni kontraobavještajnim radom na vreme se dostavljaju
9 korisnicima."

10 Jeste li to sad pročitali, gospodine?

11 O: Da, pročitao sam.

12 P: Upućujem Vas, također, na nešto niže dolje, gdje se govori o vojnoj
13 policiji i kaže, a možete i sami pročitati, da tu gdje počinje "U brigadi..."
14 sve dok... do trenutka kada kaže "prilog broj 16".

15 Da li se slažete da u ovome paragrafu se kaže "da je zaprimljen zahtjev
16 da se privede..." a u engleskom se koristi riječ slična riječi "privesti", i
17 onda se spominje tri tisuće... 3.369 ljud... vojnika iz Zvorničke brigade i 821
18 ljudi iz drugih brigada. Također kaže, osim... između ostaloga, "da 2.119...
19 2.911 ljudi iz Zvorničke brigade je privedeno, a da ih je 211 zadržano dulje u
20 pritvoru."

21 Da li vidite tu informaciju, gospodine?

22 O: Vidim.

23 P: Složit ćete se sa mnom da su to aktivnosti koje bi trebale
24
25
26
27
28
29
30

1 uključivati nekakvu vrstu nadgle... nadgleda, nadzora od strane oficira
2 Nikolića?

3 O: Pa, ono što je u delokrugu njegovog rada svakako da je morô da radi.
4 I vidite da on ovde direktno izveštava o tome šta je radila policija i koliko je
5 privođenja bilo. Ovo Vam govori o problemima rukovođenja i komandovanja i o nizu
6 drugih problema.

7 P: Na temelju informacija koja smo upravo zajedno pogledali, odnosno
8 ovih redaka koje smo sada pročitali u ovome izvještaju, ja Vam tvrdim da je
9 jednostavno netočno reći da potporučnik Nikolić je izvršavao zadatke pod Vašom
10 kontrolom samo 20% vremena. Da li sam u pravu, gospodine?

11 O: Pa, otkako su razdvojena ova dva organa, to je sigurno tačno. To je
12 tačno u 1995. godini da je izvršavô 20% zadataka po mojim naređenjima. A za ovaj
13 period to se ne može tako reći, jer su bili orga... organa oba spojena u jedan
14 organ. Ali ovaj izviđačko-diverzantski vod je bio pod komandom načelnika štaba.
15 I ovo je godišnji pregled aktivnosti. A nikad se nije desilo da se organizuje da
16 se naša izviđačka grupa ubaci u dubinu neprijateljske teritorije, nego je bio
17 osmatrač u rovu, držô dvogled i osmatrô. I svo... sva mu je to bila obavještajna
18 aktivnost.

19 P: Čini mi se da mijenjate svoje svjedočenje, a osim toga, to nije baš
20 pravi odgovor na pitanje koje sam Vam postavio. Dozvolite da nastavim sa svojim
21 pitanjima. U svijetlu ove informacije, a naročito redaka u kojima kaže da su svi
22 podaci koje je prikupila obavještajna služba redovito dostavljani korisnicima,
23 te na vrijeme, i činjenica da svi obavještajni podaci koje je kontraobavještajna
24 služba prikupila do...dostavljana redovito korisnicima, onda nije tačno... ne bi

25

26

27

28

29

30

1 bilo točno kad kažete da niste znali i da niste bili svjesni informacija koje
2 su... bi trebale komandantu Zvorničke brigade od strane poručnika Nikolića?

3 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospodine Haynes.

4 G. HAYNES: [simultani prevod] Što nije točno? Da li je to promjena u
5 svjedočanstvu? Da li je nešto... Da li je točan odgovor na neko pitanje? Ovdje
6 ima mnogo pitanja.

7 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospodine Bourgon.

8 G. BOURGON: [simultani prevod] Da. Ovdje su dvije rečenice u ovome
9 izvještaju koje sam pročitao i sad sam te dvije rečenice pročitao sa
10 svjed...svjedokom. Tu kaže da su obavještajni podaci dostavljani korisnicima i
11 svi kontraobavještajni podaci su dostavljani korisnicima. I također smo govorili
12 o izvještaju koji je pripremio načelnik štaba Obrenović. I on je rekao da je taj
13 izvještaj on trebao potpisati, a ja sam mu rekao da na temelju ovih rečenica da
14 nije i... točno da ga potporučnik Drago Nikolić nije obavještavao na vrijeme o
15 svemu. To je vrlo jednostavno pitanje i može reći "da" ili "ne".

16 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Ja mislim da način na koji ste sada
17 kondenzirali svoje pitanje u jedno pitanje, odnosno da li je točno ili nije
18 da... da nije točno reći da nije bio svjestan svih podataka i informacija koje

19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 su bile potrebne komandi Zvorničke brigade i da mu je te podatke dostavio
2 poručnik Nikolić, ja mislim da to on sad može... na to pitanje može odgovoriti.

3 Gospodine, tvrdi Vam se da ono što ste prethodno rekli nije točno,
4 odnosno, drugim riječima, da su Vam dostavljane sve informacije koje su Vam bile
5 potrebne za komandovanje Zvorničkom brigadom i da Vam je te podatke dostavljao
6 potporučnik, optuženi Nikolić. Da li možete odgovoriti?

7 SVJEDOK: Mogu, časni Sude. Ovde se govori da su kontraobaveštajni
8 podaci, znači kontraobaveštajni podaci, dostavljani redovno korisnicima, ne kaže
9 se "komandantu". Trebali bi videti koji su to korisnici kontraobaveštajnih
10 informacija. A dobro smo ovde i tokom suđenja zaključili da se kontraobaveštajne
11 informacije komandantu dostavljaju u onoj meri u kojoj organ bezbednosti smatra
12 da ih treba dostaviti, ali ih svakako dostavlja pretpostavljenom organu
13 bezbednosti. I ne znači da su sve informacije koje je imao Drago Nikolić
14 kontraobaveštajne prirode bile meni dostupne.

15 G. BOURGON: [simultani prevod]

16 P: Gospodine, u ovome izvještaju koji pokriva cijelu 1994. godinu, nema
17 nijednog reda, nijedna rečenica koja upućuje na to da je bilo bilo kakvih
18 problema, bilo koje vrste problema ili da komandant je imao osjećaj da nije
19 dobivao sve informacije koje su mu bile potrebne. Da li sam u pravu kad to
20 kažem? Je li to točno ili nije?

21 O: Ma, ovaj izvještaj se piše manje-više šablonski. Ako izostavimo ove
22 neke konkretne podatke o broju ljudi i motorola, on bi mogô da se odnosi na bilo
23 koju brigadu u Vojsci Republike Srpske. I ovde se ne govori o nekim problemima,
24 a bilo ih je mnogo, i zato i nije dobar ovaj prilog, jer nije kritički se
25 osvrnuo na rad ovoga organa. Nego je lakirano sve.

26

27

28

29

30

1 P: To je onda bar kao Vaš... Vaš borbeni izvještaj koji je poslan 16.
2 jula; nije točan, jer ste Vi svojoj komandi korpusa jednostavno dostavili
3 netočne ofe... o...operacije /?informacije/ da imali ste problema sa Dragom
4 Nikolićem, ali niste to stavili u Vaš... u Vaš izvještaj. Da li je to ono što Vi
5 tvrdite, gospodine?

6 O: Ma, ja 16-og sa Dragom Nikolićem nikakve probleme nisam imô, nisam ga
7 ni video. I ne znam gde je bio i šta je radio i da li je on imô kakve probleme.

8 P: Možda se radi o prijevodu ili grešci u prijevodu. Ja ne govorim o 16-
9 om. Govorim samo da je to još jedan izvještaj u kojem ste Vi pružili pogrešne
10 informacije komandi korpusa, jer Vi kažete da ste sa Dragom Nikolićem imali
11 problema, ali to niste stavili u izvještaj. Odnosno, da li to što u izvještaju
12 nema spomena problemima... problema, da li je... da li je... da li je to tačno?
13 Koje je od to dvoje tačno, gospodine?

14 O: Ovu tačku 6 je napisô Drago Nikolić i predô Miju Dragutinoviću. I on
15 je kao operativac objedinio u jedan dokumenat u ovoj formi. Nije pisô ni
16 Obrenović, ni Dragutinović, ni ja. Nego je napisô Drago Nikolić.

17 P: Izvještaj koji je odobren od strane brigade ili od bilo koga drugog,
18 da li se takav odobreni izvještaj šalje komandi korpusa? Da ili ne?

19 O: Šalje se.

20 G. BOURGON: [simultani prevod] Mogu li sada u elektronskoj sudnici
21 pokazati dokazni predmet, 3D443.

22 P: /prevod engleskog transkripta: "Gospodine, dokument koji će se
23 pojaviti pred Vama je mjesečni plan rada Komande Zvorničke brigade za mjesec
24 juli 1995. Da li prepoznajete ovaj dokument, gospodine?"/

25

26

27

28

29

30

1 O: Poznati su mi ovakvi dokumenti. Verovatno sam i ovaj video u vreme
2 izrade, ali sad se ne sećam.

3 P: Ove dokumente se sastavljalo za svaki mjesec u brigadi; je li to
4 tačno?

5 O: Da.

6 P: Sastavljao ih je načelnik štaba barem jedan mjesec unaprijed; je li
7 to tačno?

8 O: Mislim da je ovo greška dole 31.05., a raspored za juli. Raspored za
9 naredni mesec se je radio na kraju tekućeg meseca.

10 P: Dakle, datum na vrhu, a to je 30. jun 1995., to bi bilo tačno da je
11 to tačan datum ovog... na... u ovom dokumentu i da se odnosi na sljedeći mjesec,
12 na jul; je li to tačno?

13 O: Suviše je sitno, ne vidim, da li je 30.06. i... Da, jeste 30.06.

14 P: Hvala. Mogu li sada pozvati stranicu broj 2 na B/H/S-u i na
15 engleskom. Na ovoj stranici broj 2, upozorit ću Vas, gospodine, na broj 8, a tu
16 kaže:

17 "Zaštiti jedinice od obaveštajno-izviđačke delatnosti neprijatelja."

18 Složit ćete se sa mnom da je to bio jedan od težišnih zadataka Zvorničke
19 brigade za mjesec jul 1995. godine, kao što to kaže ovdje?

20 O: Pa, da. Manje-više su ovo skoro isti bili zadaci za sve mesece.

21 G. BOURGON: [simultani prevod] A sada, molim stranicu 4 na engleskom, a
22 stranicu 3 na B/H/S-u.

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Da li su Vam poznati ovakvi izvještaji? Molio bih Vas da potvrdite da
2 li na vrhu kaže "Zadaci koje treba izvršiti" , i nakon toga "Suradnja" i da li
3 to znači ono... znači, ono što tu piše? Znači, osoba koja je zadrž... zadužena
4 za obavljanje zadataka i osoba koja surađuje ili organi koji surađuju u
5 obavljanju tog zadatka. Da li biste se sa mnom u tome složili?

6 O: Sve što je ovde napisano govori samo za sebe.

7 P: Vi ste komandant 1995. godine, pa Vas molim da Vi potvrdite da je sve
8 ovo tu tačno i tako kako piše?

9 O: Pa, tako piše kako piše. Tako je napisano.

10 P: Svagdje u ovome dokumentu gdje piše šef bezbednosti ili PKBO ili
11 pomoćnik komandanta za obavještajno-bezbjednosne poslove, svagdje gdje vidimo ta
12 dva pojma, to je... to su bili zadaci koje je trebao ili izvršiti Drago Nikolić
13 ili su to bili zadaci u kojima je sudjelovao Drago Nikolić kao Vaš bezbednjak,
14 kao organ za bezbednost Vašu, Vaše brigade.

15 O: Ja bih molio tu stranicu da se prikaže na kojoj se vidi... zadaci
16 organa bezbednosti.

17 P: Svejedno, gospodine. To bi bila stranica 8 u engleskom jeziku...
18 Oprostite, stranica 12 u engleskom. A odgovarajuća stranica u B/H/S-u je ona na
19 kojoj se pojavljuje broj 62 do 71.

20 To bi bila stranica 7 u B/H/S-u.

21 To nije bilo moje pitanje, ali ovdje vidite da je postojao odjeljak pod
22 brojem 6 ili 7... 7 ili 6, za bezbedonosni organ, gdje vidite li kućicu sa
23 zadatkom koji treba izvršiti šef bezbjednosti. I na... u kućici 71, vidimo OBO.
24 To je također Vaš organ za bezbjednost. Da li je to tačno? 71 OBO.

25

26

27

28

29

30

1 O: Da, od tačke 70 do tačke 76.

2 P: Ako pogledam sada pod brojem 72, tu kaže "/?referisanje/ načelnika
3 OBO-a brigade i ko... u komandi korpusa" i onda opet kaže "OBO". To znači to je
4 referisanje načelnika OBO-a. Znači, za to je bio odgovoran še... organ za
5 bezbednost, odnosno šef tog organa; je li to tačno?

6 O: Da. Ovde je kombinacija njegovih zadataka bezbednosti,
7 kontraobaveštajnih zadataka i vojno-poliicijskih zadataka, kao i obaveze prema
8 komandi korpusa i prema komandi Glavnog štaba.

9 P: Složit ćete se sa mnom da u tom razdoblju, u julu 1995. godine,
10 poručnik Nikolić je bio redovito na poslovima dežurstva kao... kako u brigadi,
11 tako i na isturenom komandnom mjestu...

12 O: Da.

13 P: ... da li je to tačno?

14 G. BOURGON: [simultani prevod] Mogu li sada u elektronsku sudnicu
15 pozvati 3D435.

16 P: Dokument koji ćete sada vidjeti, gospodine, je plan mjera
17 bezbjednosti. I kao što ćete vidjeti, u lijevom gornjem uglu piše: "Odobrio
18 komandant brigade." Složit ćete se sa mnom... Možda sada imamo krivi dokument na
19 ekranu, ne znam. 435 je broj dokumenta. 3D435 je dokument koji mi treba.

20 Vidjet ćete u gornjem lijevom uglu da je taj plan bezbjednosti odobren
21 od strane komandanta brigade, a da je kodno ime "Štit 95"...

22 O: Da.

23 P: ... da li je tačno?

24 O: Nešto sam o ovome i juče govorio. Ovo je jedan od priloga uz odluku
25 komandanta. I ovo je trebô da odobri komandant, ali nije potpisao, nema

26

27

28

29

30

1 njegovog svojeručnog potpisa. I ovo je plan mera bezbednosti. Ovo je jedan od
2 štabnih poslova organa bezbednosti i on je dužan da to uradi.

3 P: Znači, ovaj dokument, gospodine, je bio prid...pridružen naredbi koju
4 je izdao i potpisao komandant, ali obzirom da nema potpisa, znači da nije
5 odobren od Vaše strane. Je li to ono što danas tvrdite?

6 O: Na osnovu odluke komandanta, rade se prilozima kao što načelnici rodova
7 rade naređenja za rodove, pomoćnik za pozadinu radi svoj prilog, tako i organ
8 bezbednosti radi svoj prilog, organ za moral svoj, obavestajni organ takođe
9 svoj. I to sve treba da bude u skladu sa odlukom komandanta.

10 P: A kao komandant brigade, da li ste se Vi pobrinuli da je to u skladu
11 sa Vašom naredbom?

12 O: Konkretno ova operacija, odnosno plan "Štit" mi nije poznat. Nisam
13 učestvovao u njegovoj izradi, ali bi trebalo komandant da zna da li su svi ti
14 prilozima u skladu sa njegovom odlukom.

15 P: Gospodine, ovo je za 1995. godinu i to nije operacija, to je samo
16 plan, kao što vidite; je li to tačno?

17 O: Ovo je plan mera bezbednosti u sklopu plana, odnosno ratnog plana ili
18 plana borbene upotrebe Drinskog korpusa. I svi dokumenti su rađeni pod oznakom
19 "Štit", pod kodnim nazivom "Štit 95".

20 G. BOURGON: [simultani prevod] Molim stranicu 2, i na engleskom jeziku i
21 na B/H/S-u.

22 P: Kada pogledate stranicu 2, možda treba da svjedok pogleda kolone.

23 Vidimo, gospodine, da su ovo zadaci i aktivnosti koje sve treba izvršiti
24 poručnik Nikolić 1995. godine u koordinaciji sa različitim drugim organima u
25 komandi brigade i u bataljonima. Da li bi to bilo tačno?

26

27

28

29

30

1 O: Da.

2 P: Ovaj dokument pokazuje odnos koji je trebao postojati između
3 komandanta i pomoćnika za bezbjednost; je li to točno?

4 O: Da.

5 P: A, gospodine, na osnovu ovih dokumenata koje smo zajedno pogledali,
6 mesečni plan brigade za 1995., bezbednosni plan za "Štit" iz 1995., kao i ovaj
7 prethodni dokument koji smo pogledali, dakle, moje pitanje biće usredsređeno na
8 ta tri dokumenta koja smo pogledali.

9 I ono glasi: na osnovu ovoga, ja Vam tvrdim da, osim činjenice da ste
10 otkrili da je potporučnik Nikolić slao informacije o Vama načelniku bezbednosti
11 u komandi korpusa, nije bilo nikakvih problema između Vas i Vašeg pomoćnika
12 komandanta za bezbednost 1995. godine. Da li je to tačno?

13 O: Pa, Vi ste videli da su oni problemi datirani iz 1994. godine, a ovaj
14 plan mera koji je ovde prikazan - i slični planovi - upravo i jesu razlog tih
15 nesporazuma. Mnogo se toga napiše ali se ovo ne realizuje. I kad ja zahtevam da
16 se to realizuje, onda se to smatra mojim mešanjem u rad organa bezbednosti.

17 A u ovome planu, Vi da poznate rad organa bezbednosti, videli bi se na
18 koje poslove šta otpada; gde je 80%, a gde je 20% njegovog rada i angažovanja.

19 P: Gospodine, juče ste pomenuli da ste se žalili ili ste zamolili
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 komandanta korpusa da Vam dâ smernice kako da angažujete Vašeg pomoćnika
2 komandanta za bezbednost, Dragu Nikolića. Želeo bih da znam kada ste
3 kontaktirali komandanta korpusa, s kim ste razgovarali i šta Vam je tačno
4 rečeno?

5 O: Nisam ja tražio smernice od komandanta korpusa kako da angažujem
6 Dragu Nikolića, nego sam zamolio ili zahtevô od komandanta korpusa da samo mene
7 obavesti da je njegov pomoćnik za bezbednost planirao, prema njegovom planu
8 rada, angažovati Dragu Nikolića i ništa više. To je bilo u više navrata tokom
9 celog rata.

10 P: Pismeno ili usmeno, gospodine?

11 O: Usmeno.

12 P: Sada bih prešao na drugu temu koja će biti moja poslednja. Možete da
13 potvrdite da je komandir čete vojne policije u Zvorničkoj brigadi bio Jasikovac?

14 O: Da.

15 P: I ispravite me ako grešim, ali rekli ste da, kad je reč o upotrebi
16 čete vojne policije u borbi, to nema nikakve veze sa Dragom Nikolićem; je li to
17 tačno?

18 O: U sklopu njegovih zadataka nema, a ako mu se naredi da komanduje tom
19 četom, onda može i da komanduje.

20 P: Gospodine, ustvari, angažovanje vojne policije u borbi je komandna
21 odluka koju možete da donesete samo Vi ili neko ko Vas zamenjuje, kao na primer,
22 Vaš načelnik štaba koji u Vašem odsustvu vrši dužnost zamenika komandanta. Da li
23 je to tačno?

24 O: Tako je. Jer to nije osnovna zamena vojne policije... osnovna namena,
25 nije upotreba u borbi.

26

27

28

29

30

1 P: Gospodine, pretpostavljam da ste na to mislili kada ste rekli,
2 citiram sa strane 30765, u redu 13 do 30765, u redu 9:

3 "Praktično rečeno, ako Vaš načelnik štaba ili načelnik bezbednosti želi
4 da angažuje neke vojne policajce, da li bi Vas obavezno konsultovali u vezi s
5 time?"

6 A Vaš odgovor glasio je: "Budući da su svi ovi štabovi ili jedinice koje
7 su pružale podršku bile jedinice koje su pridodate štabu..." Samo jedan
8 trenutak, molim.

9 Pokušavam da pročitam kraći citat kako bih pokušao da uštedim malo
10 vremena. Počinje u redu 22 onog što sam upravo rekao i tamo piše sledeće:

11 "U slučaju policije i kontraobaveštajnog rada i potrebe u toku takvog
12 rada da se uključi policija ili da se upotrebi neka vrsta opreme, u takvom
13 slučaju ne bih bio obavešten o tome. Ali ako bi bilo neophodno da se koristi
14 četa policije kako bi ona obavila neki konkretan zadatak ili ako je bilo
15 neophodno da se koristi neki vođ iz te čete, ja ili neko ko me je zamenjivao
16 dobili bismo zahtev, odnosno od nas bi se tražilo da dozvolimo takav zadatak."

17 Sad pošto sam pročitao Vaše svedočenje, ja Vas prosto pitam da ukoliko
18 je vojnu policiju trebalo koristiti u borbi, a to potpada pod kategoriju
19 konkretnih zadataka koje samo Vi možete da odobrite, Vi ili neko ko Vas menja;
20 je li to tačno?

21 O: To je tačno. Ako je hitna situacija i neizbežna upotreba policije, to
22 bi mogô da naredi i Drago, a da kasnije izvesti komandanta da je upotrebio
23 jedinicu policije u borbi.

24 G. BOURGON: [simultani prevod] Ja bih molio da vidimo P322 u
25 elektronskom sistemu sudnice, stranu 1 na engleskom i na B/H/S-u.

26

27

28

29

30

1 P: Da pogledamo jedan primer, gospodine. Videćete sada jedan dokument
2 koji ste već vidjeli u toku ovog suđenja. To je jedan redovni borbeni izveštaj
3 sa datumom od 12. jula 1995. godine, iz komande Zvorničke brigade, naslovljen
4 komandi Drinskog korpusa. Skrećem Vam pažnju na pasus 2, gde kaže da će jedan
5 vod vojne policije do 17.00 časova organizovaće zasedu na Džafinom Kamenu. Da li
6 vidite to?

7 O: Da.

8 P: I složiti ćete se sa mnom da Drago Nikolić nije imao nikakve veze sa
9 tom odlukom da se jedan vod vojne policije pošalje na Džafin Kamen?

10 O: To je trebala biti odluka Dragana Obrenovića.

11 P: Još niže u ovom dokumentu, kaže: "Jedan vod... jedan odred vojne
12 policije poslaće u Konjević Polje, u skladu s Vašim naređenjem."

13 Da li vidite to?

14 G. BOURGON: [simultani prevod] I da li u međuvremenu možemo da pređemo u
15 poluzatvorenu sednicu, molim?

16 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Molim pređimo na poluzatvorenu sednicu.

17 [Poluzatvorena sjednica]

18 (redigovano)

19 (redigovano)

20 (redigovano)

21 (redigovano)

22 (redigovano)

23 (redigovano)

24

25

26

27

28

29

30

1 (redigovano)
2 (redigovano)
3 (redigovano)
4 (redigovano)
5 (redigovano)
6 (redigovano)
7 (redigovano)
8 (redigovano)

9 [Otvorena sjednica]

10 G. BOURGON: [simultani prevod]

11 O: Gospodine, takođe znamo, na osnovu dokaza, da Drago Nikolić nije bio
12 na dužnosti 12. jula i da je imao slobodan dan. Da li se sećate tog svedočenja?

13 O: Ne sećam se konkretno toga datuma, al' ovo je jedan primer kako treba
14 da se komanduje. Komandant korpusa naređuje komandantu brigade ili licu koje tu
15 dužnost zastupa i on izdaje dalje naređenja. On je mogô ovaj zadatak direktno
16 preneti komandiru čete Jasikovcu, a mogô je i Dragi Nikoliću. Kome je od njih
17 dvojice preneo, ja ne znam.

18 P: Pa, rekli ste da ste znali za ovaj dokaz koji smo upravo pogledali na
19 poluzatvorenoj sednici. Ja Vam danas kažem da čak i da je Drago Nikolić bio u
20 komandi tog dana, složićete se sa mnom da on nije mogao da pošalje odred vojne
21 policije a da ne traži ovlašćenje, odnosno odobrenje načelnika štaba, koji je
22 tada bio zamenik komandanta u Vašem odsustvu. Je li to tačno?

23 O: Pa, to je naređenje dobio načelnik štaba, odnosno zamenik moj. I on
24 je to naredio ili Dragu Nikoliću ili Jasikovcu, da upute to odelenje policije.

25
26
27
28
29
30

1 P: Moje pitanje glasilo je: da Drago Nikolić to nije mogao da uradi a da
2 ne traži odobrenje od načelnika štaba koji je Vas zamenjivao.

3 O: Pa, kako će on to da uradi kad nije dobio takav zadatak i ne zna da
4 ih treba tamo slati.

5 P: Gospodine, ukoliko je načelnik štaba bio prisutan u komandi brigade i
6 operativni je dežurni brigade, ko god to bio, primio ovo naređenje od komande
7 korpusa, on onda neće to dati Dragu Nikoliću, nego to daje načelniku štaba, a on
8 je bio taj ko je mogao da odobri raspoređivanje ovog odeljenja u Konjević Polje.
9 Je li to tačno, gospodine?

10 O: Da. I da nije bio on tu u komandi, to bi mogli preneti Dragu Nikoliću
11 ili Jasikovcu i oni bi to uradili isto.

12 P: A to je zato što ako načelnik štaba nije bio tamo, onda bi operativni
13 dežurni brigade tada doneo odluku, koja bi bila komandna odluka u ime komandanta
14 brigade. Je li to tačno, gospodine?

15 O: Ne bi donio odluku, nego bi prenio naređenje komandanta korpusa.

16 G. BOURGON: [simultani prevod] Sada bih molio da u elektronskom sistemu
17 sudnice vidimo dokument 3D340.

18 P: Gospodine, dokument koji će se pokazati pred Vama je naređenje koje
19 ste Vi izdali 18. marta 1995. godine. A tema tog naređenja, kao što ćete videti,
20 jeste sprečavanje dezerterstva i nekontrolisanog odlaska vojnika iz jedinica. Da
21 li vidite taj dokument, gospodine?

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Da, vidim.

2 P: Gospodine, slažete li se da sprečavanje dezerterstva i ne...
3 bavljenje vojnicima koji dezertiraju potpada pod odgovornost potporučnika
4 Nikolića?

5 O: To je pre svega odgovornost komandanata jedinica iz čijih ti vojnici
6 dezertiraju. Ali ako su već dezertirali, onda se angažuje četa vojne policije da
7 te ljude pronalazi, prikuplja i privodi.

8 P: A da li je to kao takvo uključeno u sferu odgovornosti Draga
9 Nikolića? Jer on je onaj koji nadgleda vojnu policiju, zar ne?

10 O: Jeste i preko njega sam ja komandovô policijom. Znači, on im je
11 konkretne zadatke izdavao i na osnovu ovoga naređenja on je trebô da organizuje
12 ovo što ovde piše.

13 P: Hvala, gospodine. Dobro sam primio k znanju ono što ste upravo rekli
14 da ste Vi komandovali vojnom policijom preko Drage Nikolića, ali Vas molim da
15 pogledate pasus 1 ovog naređenja, gde kaže da 12 vojnika iz čete vojne policije
16 treba da uspostave kontrolni punkt na... kontrolne punkteve na tri različita
17 mesta do 25. marta 1995. I ta mesta su itekako navedena u ovom pasusu.

18 A onda se pominje tačno mesto punkta po odluci načelnika bezbednosti; je
19 li to tačno?

20 O: Da.

21 G. BOURGON: [simultani prevod] Molio bih da vidimo stranu 2 na B/H/S-u i
22 na engleskom, molim.

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Gospodine, ovde u pasusu 6 ovog naređenja, vidite... Nadam se da
2 vidite pasus 6?

3 O: Malo da se pomeri udesno samo. Da, vidim.

4 P: Dakle, vidimo da za izvršenje ove naredbe činite odgovornim načelnika
5 bezbednosti, kao i pomoćnika načelnika štaba za pravne poslove. Da li je to
6 tačno?

7 O: Pomoćnik načelnika štaba za personalne poslove, tako bi trebalo da
8 stoji. Da.

9 P: Gospodine, ja Vam kažem, na osnovu ovog... ove naredbe, da
10 potporučnik Nikolić nije mogao sam da odabere tih 12 pripadnika čete vojne
11 policije i da uspostavi ove kontrolne punktove bez naredbe koju biste izdali Vi
12 ili barem bez Vašeg odobrenja. Je li to tačno?

13 O: Ja mislim da je on izdô predlog kol'ko bi vojnika trebali i gde bi ti
14 punktovi trebali da budu. I ja sam to pretočio u naređenje.

15 P: Ali Vi ste odobrili taj predlog, zar ne?

16 O: Da.

17 P: Gospodine, Vi znate našu poziciju u ovom predmetu, a to je da Drago
18 Nikolić nikad nije tražio od načelnika štaba, Dragana Obrenovića, da se
19 pripadnici čete vojne policije njemu stave na raspolaganje 13. jula uveče. To je
20 ono što mi tvrdimo. Mi smo to vrlo jasno izneli.

21 Ali bez obzira na to, moje pitanje glasi: složićete se sa mnom da čak i
22 da je Drago Nikolić podneo takav zahtev načelniku štaba, koji je u to vreme bio
23 Vaš zamenik komandanta u Vašem odsustvu uveče 13. jula, ono što Vam ja tvrdim to
24 je da je ta informacija koja je bila sadržana u činjenicama koje je Dragan

25

26

27

28

29

30

1 Obrenović naveo u vezi sa zahtevom koji je primio od Draga Nikolića, to
2 razjašnjava da potporučnik Nikolić nije mogao da koristi pripadnike vojne
3 policije te noći, kako bi oni posmatrali dolazak konvoja sa zarobljenicima, a da
4 prethodno nije tražio odobrenje od načelnika štaba. Da li je to tačno?

5 O: Pa, ovo je podugo pitanje. Tvrdite da nije tražio, a sad, kol'ko sam
6 shvatio, kažete da nije mogô uzeti a da nije tražio.

7 Prema mojim saznanjima i izjavama Dragana Obrenovića, on je od njega
8 tražio i ovaj mu je odobrio.

9 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Vreme ja za pauzu.

10 G. BOURGON: [simultani prevod] Izvinjavam se, ovo je moje poslednje
11 pitanje i onda sam završio, gospodine predsedavajući.

12 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Onda nastavite, molim.

13 G. BOURGON: [simultani prevod]

14 P: Gospodine, ja priznajem da je ovo pitanje bilo veoma dugačko.
15 Pokušaću da ga preformulišem da bude veoma jednostavno.

16 Upravo ste pomenuli da, na temelju dokaza, Drago Nikolić bi tražio da
17 vojna policija bude njemu stavljena na raspolaganju. Ono što ja Vama tvrdim to
18 je da te noći, bilo da je on to tražio ili nije, on nije mogao da upotrebi tu
19 vojnu policiju da bude prisutna prilikom dolaska bilo kakvih zarobljenika u bilo
20 kom trenutku a da prethodno nije tražio odobrenje načelnika štaba. Da li se sa
21 tim slažete?

22 O: Ne. Mogô je to da uradi. I da nije našao načelnika štaba, uradio bi

23

24

25

26

27

28

29

30

1 to sigurno. A videli ste i ovde u ovom predmetu dokumenata gde se direktno
2 izdaju zadaci vojnoj policiji od strane organa bezbednosti.

3 P: Možete li da nam ukažete na neke od tih dokumenata, gospodine?

4 O: Pa, ne znam napamet brojeve, ali sigurno će se pojaviti.

5 G. BOURGON: [simultani prevod] Hvala najlepše, gospodine. Nemam daljih
6 pitanja. Zahvaljujem se gospodinu predsedavajućem.

7 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala, gospodine Bourgon. Sada ćemo
8 napraviti... Vratićemo se za 25 minuta. Hvala Vam.

9 SUDSKA SLUŽBENICA: [simultani prevod] Molim ustanite.

10 ... Početak pauze u 15.34h

11 ... Sjednica nastavljena u 16.06h

12 SUDSKA SLUŽBENICA: [simultani prevod] Ustanite, molim.

13 Možete sedeti.

14 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Zapisnika radi da kažemo, i gospodin
15 Josse i gospodin Lazarević sada su prisutni.

16 Pretpostavljam da ste Vi sledeći, gospodine Živanoviću.

17 G. ŽIVANOVIĆ: [simultani prevod] Tako je, gospodine predsedavajući.

18 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Pre nego što Vam dam reč, samo želim da
19 proverim sa ostalima kakva je revidirana procena.

20 Gospodine Ostojiću, Vi ste tražili osam i po sati. Kakva Vam je sada
21 procena?

22 G. OSTOJIĆ: [simultani prevod] Otprilike osam sati, gospodine
23 predsedavajući. Ali pokušaću da to skratim.

24 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala. Gospodine Lazareviću... ili
25 gospodin Gosnell, ne znam ko.

26 G. GOSNELL: [simultani prevod] Gospodine predsedavajući, upravo smo
27
28
29
30

1 poslali *e-mail* poruku, gde smo naveli da ćemo povećati našu procenu sa 30 minuta
2 na jedan sat.

3 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da smo to znali onda gospodin Bourgon
4 ne bi produžio svoje ispitivanje.

5 A gospođo Fauveau?

6 GĐA FAUVEAU: [simultani prevod] Za sada nemamo pitanja, gospodine
7 predsedavajući.

8 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] U redu. Hvala. Gospodine Josse.

9 G. JOSSE: [simultani prevod] Gospodine predsedavajući, vrlo je verovatno
10 da mi takođe nećemo postavljati nikakvih pitanja, ali bismo želeli da zadržimo
11 30 minuta za koje smo ranije tražili... koje smo ranije tražili.

12 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala, gospodine Josse. Gospodine
13 McCloskey, da li Vi još uvek se držite svojih 20 sati?

14 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Pa, posle poslednjeg unakrsnog
15 ispitivanja, biće određenih oblasti gde neću morati da zalazim u pojedinosti,
16 kao što smo maločas videli, tako da mislim da će biti manje od 20 sati. Ali ne
17 znam tačno još uvek.

18 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] U redu. Hvala.

19 Gospodine Haynes. Gde je gospodin Haynes?

20 G. HAYNES: /prevod engleskog transkripta: "Tu sam."/

21 Sada želim da Vas izvestim o kratkoj pauzi koju ste tražili po
22 zaključenju svedočenja Vašeg klijenta, a u pogledu revidiranja spiska svedoka
23 koji treba da uslede. Tražili ste pauzu od nedelju dana u nekom trenutku i ja
24 sam razumeo da biste još uvek želeli da imate tih nedelju dana. Ja Vam
25 predlažem, pošto sam siguran da možete da postignete isti rezultat i da budete u
26 stanju da zaključite ukoliko Vam damo dva ili tri dana. Smatramo da je teško da

27

28

29

30

1 odobrimo jednu celu nedelju za tu svrhu koju ste Vi naveli. Pogotovo što slušamo
2 svedočenje već 13 ili 14 dana.

3 G. HAYNES: [simultani prevod] Glavna poteškoća je, naravno, ta da svi
4 postupamo po tome kako smo dobili instrukcije i sve odluke koje moramo da
5 donesemo moraju da budu donete u konsultaciji sa gospodinom Pandurevićem u
6 odnosu na koga zadržavamo zdravu distancu. Mi vodimo računa o njegovom zdravlju
7 i dobrobiti, ali osim toga se zaista strogo pridržavamo ograničenja koja ste
8 postavili u pogledu naših kontakata sa njim.

9 I ukoliko samo budemo imali dva ili tri dana posle zaključenja njegovog
10 svedočenja, onda prosto nećemo biti u mogućnosti da sa njim prođemo kroz odluke
11 koje treba da donesemo. Na našem spisku po pravilu 65ter su 23 svedoka osim
12 njega, 686 dokumenata, osam svedoka koji su zakazani za mesec mart i predlažemo
13 da sa njima pregledamo 534 dokumenta. Moramo da obavestimo Odeljenje za žrtve i
14 svedoke barem pet dana ranije koje svedoke nameravamo da dovedemo u martu, a
15 približavamo se kraju ovog meseca. U ponedeljak će biti 21-vi i realno je da do
16 utorka mi moramo da donesemo tu odluku u vezi sa svedocima koji će se pojaviti u
17 martu.

18 Prema tome, mislim da to nije neki skandalozan zahtev. Mi ga činimo na
19 temelju toga što želimo da na prikladan način i u potpunosti se konsultujemo sa
20 svojim klijentom. Ne želimo da izazovemo nikakve neprijatnosti Odeljenju za
21 žrtve i svedoke, ne želimo da budemo ni u položaju kada činimo da svedoci dođu
22 ovde sledećeg utorka, a da onda kasnije odlučimo da te svedoke ipak ne bismo

23
24
25
26
27
28
29
30

1 izveli ovde i da onda time načinimo ogroman trošak i nelagodnost tim ljudima; ne
2 trošak njima lično, već trošak ovom Sudu.

3 Tako da ja tvrdim da je jedna radna nedjelja neophodna za taj proces i
4 kako bismo izbegli traćenje kasnije raznih sredstava i izazivanje raznih nevolja
5 raznim odeljenjima ovog Suda, kao i svedocima koje bismo želeli da ih pozovemo,
6 tako da... ukoliko bismo želeli da ih otkažemo ili bilo šta drugo. Tako da to
7 zaista, mislim, ne bi bilo prikladno.

8 Međutim, ukoliko se ne slažete sa mnom, možete i da tražite dopuštenje
9 da počnete da raspravljate o ovim pitanjima sa gospodinom Pandurevićem sada, što
10 ja ne bih želeo da radim, ne samo zato što on već prolazi kroz jednu veoma
11 zamornu proceduru i tako i tako, i ja bih ga radije ostavio na miru do kraja
12 dana, kada već ne svedoči. Ali to je naš stav.

13 Znam da ću dobiti podršku ukoliko svima date reč, ali mislim da samo na
14 osnovu mojih tvrdnji ne treba više da kažem ništa.

15 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Dobro. Samo da dobijemo jasniju sliku,
16 pretpostavljam da ćete imati i dodatno glavno ispitivanje? Koliko će Vam vremena
17 trebati s obzirom na situaciju kakva je u ovom trenutku? Koliko dugo očekujete
18 da će to trajati?

19 G. HAYNES: [simultani prevod] Ja nisam neko ko mnogo veruje u dodatno
20 glavno ispitivanje, ali ima nekih stvari koje bih ipak želeo da raščistim.
21 Mislim da će mi možda trebati jedan dan. Jedan radni dan, otprilike.

22 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] U redu. Pošto smo čuli šta imate da
23 kažete, ponovo ćemo Vam reći šta mislimo, izvestićemo Vas o ovome.

24 Da li želite da prokomentarišete ovo?

25 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Samo ukratko, gospodine predsedavajući.
26 Tužilaštvo to podržava i mi bismo imali koristi od pauze od nedelju dana, kako

27

28

29

30

1 bismo se i mi sabrali i pripremili za budućnost, možda i sasvim otvoreno
2 razgovarali o nekim stvarima sa gospodinom Haynesom i video bih da li mogu da
3 mu... da ga ubedim da na određeni način usmeri nešto što će raditi. Tako da s
4 obzirom na proces kroz koji prolazimo sada i koliko napora to zahteva, mislim da
5 jedna nedjelja ne bi bila neprikladna.

6 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da li biste se Vi složili da se
7 gospodin Pandurević sastane sa svojim klijentom kako bi raspravio samo ova
8 pitanja?

9 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] To nije nikakav problem. Sledeća
10 nedjelja je i "crocus vakantie", tako da je u Holandiji to veoma važna nedjelja
11 za odmor.

12 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] To je takođe i nedjelja karnevala.

13 Gospodine Ostojiću, ukoliko gospodin Haynes može da obavi ovaj razgovor
14 sa svojim klijentom preko vikenda, na primer, da li biste Vi završili svoje
15 unakrsno ispitivanje, da li biste bili protiv toga da se gospodin Haynes sastane
16 sa svojim klijentom kako bi raspravljali o tome?

17 G. OSTOJIĆ: [simultani prevod] Uopšte ne, gospodine predsedavajući.

18 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Dobro. U redu. Onda izvolite, gospodine
19 Haynes.

20 G. HAYNES: [simultani prevod] Mislio sam da bi samo trebalo da ukažem na
21 to da ne mogu, s obzirom pravila pritvorske jedinice, da se sastajem sa svojim
22 klijentom preko vikenda. Njemu je dozvoljeno samo da ima posete rođaka i
23 prijatelja preko vikenda.

24 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Zar ne može sa svojim advokatom da se
25 sastane u tom smislu?

26 G. HAYNES: [simultani prevod] Ne. Ako mu budete odobrili da bude
27 privremeno pušten na slobodu, onda da. Ja Vam neću stajati na putu u tome.

28 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] U redu. Mi ćemo sutra izvestiti o tome
29 šta smo odlučili u pogledu ovoga. A sada, gospodine McCloskey, jasno Vam je da
30 je vreme od suštinskog značaja sada. Mi se veoma brzo približavamo kraju

1 poslednjeg izvođenja dokaza Odbrane i brine nas... brinu nas dve stvari.

2 Prvo je sledeće: setićete se da smo odobrili jedan podnesak, u nekom
3 trenutku ranije, da se ponovo nastavi izvođenje dokaza Tužilaštva i tada ste
4 naveli u svojoj... u svom podnesku od 7. aprila da procenjujete da će to
5 svedočenje trajati otprilike 2 sata i 3/4, 2.75 sati, da kažemo tri sata.

6 Da li se još uvek... još uvek stojite kod toga? A moje sledeće pitanje
7 će biti: kada nameravate da podnesete, ako uopšte, još jedan podnesak?

8 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Da. Nameravam to da podnesem, moram da
9 proverim kakva je bila ocena. Nadam se da je to bila procena za glavno
10 ispitivanje.

11 To su bili svedoci Bišina. Mislim da to možemo da uradimo relativno
12 brzo. To su sve veoma jednostavni svedoci. I imamo još nekoliko svedoka. Znam da
13 gospodin Thayer radi na tome sad dok govorimo o ovome. Bilo je još nekih pitanja
14 koja su pokrenuta u toku glavnog i unakrsnog ispitivanja ovog svedoka takođe,
15 ali mislim da to ne bi bilo duže od nedelju dana, bar se nadam.

16 Takođe smo razgovarali sa gospodinom Živanovićem o jednom pitanju koje
17 je i dalje njihov glavni zahtev, a to su zapisnici ICMP-a.

18 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Donećemo odluku u vezi sa tim.

19 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Jer mi smo... Ono što smo mi pokušavali
20 da izložimo jeste bila ideja da dobijemo... da dobijemo DNK zapisnike za
21 tridesetak žrtava ili nešto više, pošto znate to su oni osporili. Nismo ni znali
22 da je to bilo osporavano u trenutku kada je to prvi put izneto u Sudu, ali

23

24

25

26

27

28

29

30

1 smo pokušavali da stupimo u kontakt sa ICMP-om, kako bismo im dali te podatke o
2 DNK za te slučajeve i da onda vidimo da li oni hoće da dovedu gospodina
3 Parsonsa, jer je on bio odgovoran za DNK, da on bude unakrsno ispitan u vezi sa
4 tim pitanjima.

5 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Odluka o podnesku gospodina Živanovića
6 će biti donesena vrlo brzo. To je zapravo praktički već gotovo. Sada prolazimo
7 kroz zadnji nacrt te odluke i trebali bismo biti u stanju donijeti odluku vrlo
8 brzo, čak možda i ovaj tjedan.

9 Ali osim toga ono što je... Ono što nas brine u ovome trenutku više od
10 toga je ono da li će od Vas doći podnesak, odnosno prijedlog za repliku sa Vaše
11 strane ili bilo kakav sličan prijedlog, jer to onda upućuje da postoje drugačije
12 naznake za drugačije podneske.

13 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Možemo o tome brzo donijeti, ovaj,
14 odgovoriti u tom smislu. Kao što znate, mi smo upravo povukli svoju ideju o dva
15 svjedoka.

16 I to je nešto što je za nas prioritet i o tome ću razgovarati sa
17 gospodinom Thayerom i nadam se da ćemo već sutra znati reći Vam nešto o tome.

18 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala Vam, gospodine McCloskey. Ne
19 želimo Vam ograničavati vrijeme ni na koji način.

20 Druga stvar koju bih želio usput spomenuti, a siguran sam da ćete o tome
21 razmisliti i djelovati u tom smislu je sljedeća stvar: kao što sam već rekao,
22 vrijeme leti i uskoro ćemo doći do kraja izvođenja obrane gospodina
23
24
25
26
27
28
29
30

1 Pandurevića. Zatim, završit ćemo također i repliku i odgovor na repliku, ako do
2 toga dođe; i naći ćemo se suočeni s odlukom o tome koliko vremena ćemo odobriti
3 za konačne podneske, itd., itd.

4 Kao što smo do sada radili, želio bih da se svi sastanete i dogovorite i
5 da mi onda javite, odnosno Sudskom vijeću, kakve bi bile Vaše sugestije. To ćemo
6 uzeti u obzir naravno, imat ćemo na umu kad budemo donosili našu odluku o... u
7 toku ovoga predmeta. Ako nam možete javiti o tome što ste se dogovorili, možda
8 recimo sljedeći tjedan, to bi nam bilo od velike koristi.

9 Izvolite, gospodine Bourgon.

10 G. BOURGON: [simultani prevod] Hvala, gospodine predsjedavajući. Što se
11 tiče ovoga sa strane Obrane, mi smo već imali te konzultacije i već imamo
12 zajednički stav među timovima Odbrane. Slažemo se svi osim jednoga tima; o tome
13 smo već objavili našu odluku Tužiteljstvu. Želimo sjesti s njima i razgovarati i
14 onda ćemo imati zajednički stav, mi i Tužiteljstvo, o kojem ćemo javiti Sudu.

15 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Dobro. Obzirom za takve sastanke nema
16 zabrane vikendom, znači možete se sastati i vikendom. Molim Vas da nam se o tome
17 izjasnite što je moguće prije sljedeći tjedan.

18 Izvolite, gospodine Živanoviću. Hvala što ste bili strpljivi.

19 Izvolite, gospodine Pandurević, nešto želite reći. Nisam primijetio da
20 ste nešto željeli reći. Izvolite.

21 SVJEDOK: Časni Sude, hteo bih samo da se gospodinu Bourgonu izvinim ako
22 je slučajno neki odgovor moj razumeo lično.

23

24

25

26

27

28

29

30

1 I da mu se zahvalim na njegovoj korektnosti i nastupu prema meni tokom
2 ispitivanja.

3 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala Vam lijepo.

4 Složite li se s tim, gospodine Bourgon?

5 G. BOURGON: [simultani prevod] Ne vidim da ćemo se gospodin Pandurević i
6 ja sresti kao prijatelji za vrijeme vikenda, ali slažem se.

7 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala.

8 Izvolite, gospodine Živanović.

9 Unakrsno ispituje g. Živanović:

10 P: Ja bih Vas prvo pitao odmah, Vi ste jula 1995. godine poznavali
11 Vujadina Popovića; je l' tako?

12 O: Da.

13 P: U periodu od Vašeg povratka sa terena, 15. jula 1995. godine, do
14 kraja tog meseca, da li se sećate da li ste ga videli... da l' ste se videli sa
15 njim?

16 O: Nisam ga video.

17 P: A da li ste čuli od nekog drugog da je on bio u Zvorniku ili u
18 području Zvornika u to vreme? Ali Vas molim da se ograničite na Vaša saznanja iz
19 tog perioda, da ih ne mešate sa kasnijim saznanjima koja ste stekli tokom ovih
20 postupaka koji se vode pred Tribunalom i čitanje, recimo, izveštaja gospodina
21 Butlera i slično.

22 O: Da. Ja sam čuo i u to vreme da je gospodin Popović bio na tom
23 prostoru, da se je pojavljivô i u komandi Zvorničke brigade i da je bio na
24 prostoru opštine Zvornik.

25 P: Da li se sećate od koga ste to čuli?

26

27

28

29

30

1 O: Da. Sećam se, u sklopu informacije koje sam dobio od Obrenovića, a
2 koje je on dobio od Jokića, da je Jokić njega video u komandi, mislim onoga dana
3 kada i gospodina Bearu. A i da je od gospodina Trbića, takođe, Obrenović dobio
4 informacije da je Trbić 16-og video gospodina Popovića u Zvorniku.

5 P: Da li Vam je tom prilikom nešto konkretno rečeno šta je on tu
6 radio... šta je... čime se je bavio?

7 O: Ništa konkretno. Njegovo ime je pominjano u sklopu opštih aktivnosti
8 koje se tiču ratnih zarobljenika.

9 P: Kad kažete "opštih aktivnosti", je l' to ima nešto... nešto
10 određenije?

11 O: Pa, nema ništa određenije od onoga što je dosada rečeno u toku ovog
12 suđenja, u smislu dolaska tih ljudi na područje Zvornika i njihovog držanja u
13 objektima u kojima su bili.

14 P: Recite mi, molim Vas, sada ovako. Vi ste nam govorili o 30. ja...
15 ovaj, 30. januara ste govorili o jednom sastanku koji je bio u Bratunačkoj
16 brigadi 11. jula 1995. godine, koji je od... to je u zapisniku tri... stranice
17 30883, red 16 do 30884, red 11. Ja mislim da je red 11, izvinjavam se.

18 Ovaj, dakle, da... o jednom sastanku koji je održan u toj brigadi, na
19 kome su prisustvovali generali Mladić i Krstić i komandanti nekih drugih
20 jedinica. Toga se sećate svakako?

21 O: Da, da.

22 P: Da li se sećate da li je tog dana general Mladić ili bilo ko drugi
23 saopštio da se 28. divizija uopšte ne nalazi u Srebrenici već na sarajevskom
24 ratištu?

25

26

27

28

29

30

1 O: Ne, nije saopštio niko da se 28. divizija nalazi u Srebrenici. Mi smo
2 već bili ušli u Srebrenicu i mi smo samo znali moguće pravce izvlačenja 28.
3 divizije. Ali je ranije bilo nekih saznanja da su neki pojedinci bili napustali
4 taj prostor Srebrenice, među njima i neki komandanti, a možda i neke manje grupe
5 koje su bile upućivane za ispomoc na sarajevskom ratištu. Tačan broj ja ne znam.

6 P: Da li Vi možete da... možete da pogledate ovaj dokument 3038, P? To
7 je tužiočev dokument... P3038.

8 Ako pogledamo zaglavlje ovog dokumenta, videćete da stoji Republika
9 Srpska, ne vidi se dalje neki poseban organ koji je izdao taj dokument. Vidi se
10 broj, vidi se datum. I ja mislim da Vam je taj dokument inače poznat, bar iz
11 ovog perioda, ako ga niste tada videli.

12 O: Da, vidio sam ja ovaj dokumenat ranije.

13 P: Kad kažete "ranije", mislite li na onaj period 1995. godine ili sada
14 u toku ovih... ovog suđenja?

15 O: Ne, u toku suđenja.

16 P: Ako pogledamo samo donji deo tog dokumenta, ja bih molio samo da se
17 spustimo na dno, odnosno... Pardon, ja mislim da bi mor... Ne. Na dno B/C/S
18 verzije. Da.

19 Videćete da tu stoji... da tu stoji vreme kada je primljen, odnosno
20 vreme kad je taj telegram poslat, to je 11. jul 1995. godine, u 19.47h. Da l' se
21 slažete se tim?

22 O: Da, primljen, a obrađen u 19.47h, a primljen u 19.45h.

23 P: Da, 19.45h. Da, da, pardon. Recite mi, u to vreme... u to vreme,
24 sastanak koji ste Vi imali u komandi Bratunačke brigade je bio posle tog
25 vremena, kako sam Vas razumeo. Mislim da ste rekli posle 22.00 sata.

26

27

28

29

30

1 O: Da.

2 P: Sad mi, molim Vas, recite da li /?je/ na tom sastanku dato neko
3 naređenje da se jedinice rasporede i da čekaju eventualni povratak tih jedinica,
4 snaga 28. divizije sa sarajevskog ratišta.

5 O: Ne, nama koji smo bili angažovani u operaciji "Krivaja 95" nikakva
6 naređenja nisu data u pogledu angažovanja prema navodnim jedinicama 28. divizije
7 koje se vraćaju sa sarajevskog ratišta.

8 P: I na tom sastanku Vi niste uopšte upoznati sa ovakvim informacijama?

9 O: Ne.

10 P: Recite mi samo još nešto: da li ste Vi znali, odnosno da l' se sećate
11 da li je bila poznata informacija da se komandant te divizije, Orić, i
12 eventualno još neke starešine te divizije, nalaze van Srebrenice u vreme kad
13 je... kad se odvijala operacija "Krivaja 95"?

14 O: Da, znali smo da nije u Srebrenici.

15 P: Je l' se za njega pretpostavljalo da je na sarajevskom ratištu? Da l'
16 znate?

17 O: Pa, s obzirom da ja nisam u to vreme imô informacije...

18 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da, izvolite nastavite.

19 SVJEDOK: Pošto u to vreme ja nisam imô informacije o eventualnim snagama
20 28. divizije na sarajevskom ratištu, mi smo ranije imali informaciju da
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 je Naser Orić na području Tuzle. A da li je u to vreme bio na prostoru Sarajeva,
2 ja ne znam.

3 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospodine Živanoviću, prevodioci se
4 žale da Vam... govorite suviše tiho i da Vas ne čuju dobro. Pa biste mogli ili
5 da se približite malo mikrofONU ili da govorite malo glasnije. To bi bilo od
6 pomoći. Hvala.

7 G. ŽIVANOVIĆ: [simultani prevod] Hvala, časni Sude.

8 P: U svakom slučaju, recite mi, molim Vas: znači, nije bilo nikakve
9 dileme u to vreme da se 28. divizija do 11. jula, do ulaska Vojske Republike
10 Srpske, nalazila u Srebrenici?

11 O: Tačno.

12 P: Vi ste govorili nešto i o generalno disciplini vojnika Republike
13 Srpske. Citiraću Vam taj deo iz transkripta. Konkretno, prvo ste govorili 11.
14 februara, to su stranice 31300, od reda 24. do 31301, 3. red. Pročitaću Vam kako
15 to u transkriptu stoji:

16 "P: [simultani prevod] A ti problemi sa personalom kakvi su... O čemu
17 se tu radilo?

18 "O: Verovatno se mislilo na ljude koje je trebalo poslati u Đevanje-
19 Kruške, u to područje, jer je postojao problem sa tim konkretnim bataljonom kada
20 je ljude trebalo poslati u područje van njihovog područja odbrane."

21 P: [na B/H/S-u] Nešto slično, u opštim crtama, Vi ste pomenuli u Vašem
22 svedočenju 13. februara 2009. To je stranica 31407, redovi 10 do 17. I tu
23 kažete:

24

25

26

27

28

29

30

1 "O: [simultani prevod] Gospodine Bourgon, moram da se dotaknem Vašeg
2 prethodnog pitanja. Učinio sam najbolje što sam mogao da zaštitim živote mojih
3 ljudi i da se postaram da moji vojnici dobiju sve što im treba. To su bili
4 rezervisti koji nisu razumeli logiku ratovanja i načine na koje su vojnici
5 korišćeni. To su bili lokal-patriote. Da su izvršavali moja naređenja i radili
6 na način kako su to određeni pojedinci opisali u ovoj sudnici - i da je to sve
7 bilo učinjeno tako kako oni kažu da jeste - ja bih rado ostao komandant još
8 deset godina. Ali nije bilo tako."

9 P: [na B/H/S-u] Ja bih Vas samo sad zamolio da nam... da pojasnite ovde
10 neke... nešto... nešto od ovih stvari koje ste nam već rekli. Prvo, recite mi, u
11 Zvorničkoj brigadi su bili isključivo rezervisti, tamo nije bilo vojske koja je
12 trebala da prolazi obuku. Da l' sam u pravu?

13 O: Da, da. Nije bilo regruta ni vojnika na odsluženju vojnog roka, nego
14 rezervisti sve.

15 P: Je l' možete da nam malo pojasnite šta ste smatrali pod ovim kad
16 kažete to su bili "lokal-patrioti"?

17 O: Pa, o tome bilo je dosta reči tokom ovog suđenja, i o frontu i
18 linijama odbrane koje su ličile na leopardovu kožu, ali svaki je vojnik bio
19 spreman da brani svoj prag, odnosno da bude na obodima svoga sela, i nije bio
20 spreman da se, u skladu sa vojnim normama i pravilima, angažuje u borbenim
21 dejstvima na nekim drugim prostorima.

22 P: I to znači da ste i Vi i ostale starešine brigade imali probleme da
23 ih ubedite da postupe po tim naređenjima, kad bi to bilo potrebno.

24 O: Da. Vrlo često je bilo potrebno sa tim jedinicama razgovarati i
25
26
27
28
29
30

1 objašnjavati im zašto je potrebno da budu negde na nekom drugom mestu, a ne tu
2 gde jesu. Oni bi vrlo rado prihvatili svaki zadatak u svom mestu boravka, u
3 svome rejonu, nego da idu bilo gde drugde.

4 P: Oni su inače, pretpostavljam, znali da moraju izvršavati naređenja
5 pretpostavljenog starešine. O tome su bili obučavani, prošli su kroz tu obuku.

6 O: Pa, svi koji su služili Jugoslavensku narodnu armiju, taj princip im
7 je bio poznat.

8 P: A svakako, svi su i znali da ne smeju izvršiti ratni zločin ili
9 krivično delo, čak i ako im neko naredi. Jesam u pravu?

10 O: Pa, u kojoj su oni meri poznavali propise o međunarodnom ratnom
11 pravu, to je vrlo diskutabilno. Mislim da ih nisu uopšte poznavali, a da su na
12 osnovu zdravog razuma mogli da znaju šta je zakonito a šta nezakonito ubistvo
13 čoveka.

14 P: Vi ste u komandi imali organ za operativno-nastavne poslove; je l'
15 tako?

16 O: Da.

17 P: Je l' taj organ, između ostalog, objašnjava vojnicima propise koji
18 važe i kojih se moraju pridržavati, uključujući i ovo?

19 O: Nije to njegov posao. Operativno-nastavni organ ima sasvim drugu
20 vrstu poslova. A mi smo dobijali od nivoa Glavnog štaba i komande korpusa

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 uputstva o primeni Ženevskih konvencija i normi međunarodnog ratnog prava. One
2 su bile poznate starešinama.

3 Ali koliko je koji starešina u nižim jedinicama upoznavao svoje vojnike,
4 o tome Vam ne znam tačno reći.

5 P: A da li su oni i o tome referisali i svog pretpostavljenog, šta su
6 radili i o čemu su upoznavali vojnike?

7 O: Pa, naređenje koje se uputi iz komande brigade ili informacija u
8 bataljone i druge jedinice, te jedinice primaju i trebaju po njima postupati.
9 Vršiti se analiza realizovanih zadataka i svako izveštava u domenu u kom je on
10 određene zadatke realizovô.

11 P: Recite mi, ovo što sam Vas pitao vezano za organ za operativno-
12 nastavne poslove, da li je to možda bila dužnost ovog drugog organa, za moral i
13 pravne poslove.

14 O: Pa, ko bi tu informaciju prosledio u potčinjene jedinice, mogô je da
15 bude i operativni organ, a mogô je da bude i organ za moral.

16 P: Jeste Vi kao komandant to pratili?

17 O: Informacije su prosleđivane u jedinice. U kom obimu je dalje od
18 bataljona preko četa i vodova do vojnika išlo, teško mi je proceniti, ali bi
19 povratna informacija stigla da su vojnici upoznati. S obzirom da je uvek deo
20 vojnika na odmoru, deo na položaju, teško je bilo realizovati taj posao u
21 potpunosti.

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Ja bih Vas sada pitao par stvari vezanih za ranjenike koji su se
2 nalazili u stacionaru Zvorničke brigade. Vi ste o tome u dva navrata govorili.
3 9. februara 2009., to je stranica 31144, red 19. do 31149, red 21. I ponovo 10.
4 februara 2009. Stranica je 31169, red 15. do 31170, red 5.

5 Iz Vašeg svedočenja 10. februara, proizilazi da je Vas Obrenović
6 obavestio o ranjenim zarobljenicima u stacionaru Zvorničke brigade 18. ili 19.
7 jula na isturenom komandnom mestu; je l' tako?

8 O: Ja nisam siguran da li je to sve tako rečeno. Ja bih Vas molio da mi
9 citirate šta sam rekao prema ovim referencama koje ste dali.

10 P: Evo sad ću Vam... To je ustvari od reda 15-og, izvinjavam se:

11 [simultani prevod] "Shvatio sam da oni postoje kad sam se vratio sa
12 IKM-a. Ne mogu Vam reći tačno kada je to bilo, da li je to bilo 18-ga, 19-ga,
13 jer se jednostavno ne sjećam. No čim sam zaprimio informaciju, čim sam saznao da
14 tamo postoje takvi ljudi, nije mi bilo jasno zbog čega su ranjenici morali biti
15 smješteni u ambulantu Zvorničke brigade zajedno sa vojnicima Zvorničke brigade
16 koji su također bili ranjeni. Ja sam osobno naredio Draganu Obrenoviću da ih...
17 da izvrši inspekciju, da se brine za njihovu sigurnost i da takvu naredbu treba
18 prenijeti medicinsku... medicinskom osoblju. Moja je naredba bila da se svi
19 moraju tretirati jednako, svi ranjenici, i njihovi i naši."

20 [na B/H/S-u] Moje je pitanje u vezi ovoga: da li je Vama Obrenović rekao

21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 da su ti ranjenici dovedeni u vreme kad ste Vi bili odsutni?

2 O: Ja tačno ne znam u koje vreme, al' mislim da je rečeno da su stigli
3 nekoliko dana pre nego što sam ja saznao. Da li je to tačno bilo pre 15-og, ja
4 Vam ne mogu potvrditi.

5 Uglavnom, moje saznanje o njihovom prisustvu je bilo ovakvo kao što ste
6 sada citirali.

7 P: Sad mi recite, molim Vas, ovaj stacionar Zvorničke brigade, odnosno i
8 cela sanitetska služba, ona se nalazila pod pomoćnikom komandanta za pozadinu,
9 dakle nije bila u okviru štaba. Jesam u pravu?

10 O: Da, u pravu ste. To je bila sanitetska služba u okviru logistike
11 Zvorničke brigade i načelnik sanitetske službe je bio nadležan za pitanje
12 stacionara i smeštaja ranjenika.

13 P: Ako ja dobro... Drugim rečima, Obrenović je imao mogućnosti, imao je
14 pravo da izdaje bilo kakva uputstva i naređenja načelniku sanitetske službe samo
15 kao zamenik komandanta, drugim rečima, ne u svojstvu načelnika štaba. Da li sam
16 tu u pravu?

17 O: Mogô je on da izdaje njemu zadatke i u svojstvu načelnika štaba ako
18 su ti zadaci u duhu ranijih mojih odluka koje sam ja donio dok kad sam tu. A
19 pored toga, ja sam lično njega zadužio i njemu naredio da se on pobrine, to jest
20 Dragan Obrenović, o zbrinjavanju i bezbednosti tih ranjenika.

21 P: Da li je Vama Dragan Obrenović išta rekao da je uradio, pre nego što
22 je dobio od Vas uputstva tog 18. ili 19. jula, u vezi sa tim ranjenicima?

23 O: Ja mislim da ništa konkretno, osim toga da je on znao da su tu.

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Je li inače bilo to uobičajeno da se pacijenti koji nisu vojnici,
2 pripadnici Vojske Republike Srpske, da se prebacuju iz civilne bolnice u
3 stacionar Vaše brigade?

4 O: Nikako. To je izvan svih mogućih pravila, a i van logike, pa i
5 vojničke.

6 P: Vi ste imali prilike ovde da čujete svedočenje doktora Zorana
7 Begovića. On je bio načelnik sanitetske službe, odnosno... Da, i praktično je
8 rukovodio tim stacionarom zbornične... Zborničke brigade. On je svedočio, samo
9 radi podsećanja, 21. marta 2007. godine. I između ostalog rekô je - ja se
10 pozivam na stranicu 9137, to su redovi 17 do 21 - da je 10 do 15 ranjenika,
11 negde jula 1995. godine, stiglo u kasarnu u "Standardu" iz Zborničke bolnice. I
12 da je bilo očigledno da su pre toga već bili lečeni, već da su imali medicinski
13 tretman, da su bili registrovani, upisani i... kod onog... kod one medicinske
14 ustanove iz koje su došli, ali je rekao da su oni došli tu bez prethodnog
15 obaveštenja samog osoblja stacionara, dakle doktora Begovića i njegovih lekara.

16 Recite mi da li ste Vi od Obrenovića ili od bilo koga čuli i da li je to
17 uopšte uobičajeno da se bilo ko dovodi u stacionar, a da osoblje stacionara nije
18 o tome obavešteno.

19 O: Pa, kada stižu hitni ranjenici sa fronta naši, iz naše brigade ili
20 neke druge vojne jedinice VRS, oni se odmah prihvataju i hitno zbrinjavaju.
21 Znači, tu ne može biti najave. Kad je reč o ovome konkretnom slučaju, moralo bi
22 da usledi neko naređenje komandi brigade, a onda bi komanda brigade regulisala
23 preko sanitetske službe da ti ljudi budu prihvaćeni i smešteni.

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Doktor Begović je takođe svedočio istog dana - to je na stranici
2 9142, red 10. do stranice 9143, red 8. - da je ranjenike u stacionar dovela neka
3 grupa vojnika. I moje pitanje je: da li je Vama Obrenović rekô koja je to grupa
4 vojnika dovela te ranjenike, ko je njih poslao tamo da dovedu ranjenike?

5 O: Mislim da nije. Ni ja ne znam ko je te ljude doveo i smestio tu.
6 Inače, stacionar je sanitetska ustanova u koju se smeštaju povređeni, oboleli i
7 lakše ranjeni, radi daljeg lečenja.

8 G. ŽIVANOVIĆ: Samo radi ispravke, na 49. stranici, to je red 6. umesto
9 1144 treba da stoji 9143, red 8. Da, 9143.

10 Ponoviću dakle, na 49. stranici transkripta, u 6. redu, umesto 1144,
11 treba da stoji 9143.

12 P: Ja ću Vam takođe pročitati sad taj jedan deo o kome je on govorio,
13 doktor Begović govorio, pre nego Vam postavim pitanje. To je upravo sa ovih
14 stranica koje sam citirô:

15 [simultani prevod] "P: Rekli ste da su ih doveli neki vojnici; da li
16 je to tačno?"

17 "O: Da."

18 "P: Dobro. U vezi s tim, kamo su odvedeni pošto su dovedeni u tu sobu?
19 Da li ste i sa kim razgovarali o tome gdje ih treba smjestiti, odnosno gdje će
20 biti smješteni?"

21 "O: Kada je gospodin Dragan Obrenović došao, počeo je govoriti i rekao
22 da će biti tamo smješteni i da je to najsigurnije mjesto za njih, da će biti
23 obezbjeđivani od strane vojne policije, i da je to jedino mjesto gdje ih se može
24 smjestiti, jer je sve ostalo bilo prepuno i pretpostavlja da /?radi/ njihove

25

26

27

28

29

30

1 osobne bezbjednosti dobro je bilo da su policajci bili u blizini. Pretpostavljam
2 da je to bila takva zamisao, ali ne znam nisam siguran."

3 "P: Dobro. Znači, iz područja gdje ste Vi radili oni su odvezeni u
4 neku drugu sobu; je li točno?"

5 "O: Da, točno je."

6 "P: Da li ste Vi morali napra... poduzeti bilo kakve mjere? Da li ste
7 morali nešto pomaknuti, neke stvari, kako bi ti ljudi bili smješteni?"

8 "O: Ne, ništa nije pomaknuto. Tamo su bile palete, daske, madraci su
9 na to stavljeni, na te daske."

10 Moje pitanje je: recite mi da li je to na neki način uobičajeno i uopšte
11 da li je Vama neo... kao komandantu neobično da je Dragan Obrenović određivao
12 gde i kako treba da budu smešteni u stacionaru ovi bolesnici, odnosno ranjenici,
13 s obzirom da to zavisi od neke prirode njihovih povreda i od potrebe za
14 medicinskom negom, brigom i ostalim stvarima.

15 O: Pa, u njihovo zdravstveno stanje /?ne znam/ da li je imô uvid ili
16 nije. On nije za to stručan. O tome je morô mišljenje da dâ načelnik sanitetske
17 službe.

18 A kada je reč o merama njihove bezbednosti, to je trebô da reguliše
19 Dragan Obrenović. A njihovo lečenje i sanitetski tretman je u domenu sanitetske
20 struke.

21 P: Između ostalog, doktor Begović je svedočio tom prilikom - to je
22 devet... stranica 9144, red 6. do 14. - da je od Obrenovića čuo da će lekari iz
23 zborničke civilne bolnice dolaziti da se staraju o ranjenim Muslimanima.

24 Mene sada opet jedna stvar tu interesuje: da li je to uobičajeno da se
25 takav aranžman, odnosno eventualno praćenje stanja tih bolesnika ne ugovara

26

27

28

29

30

1 preko načelnika sanitetske službe, odnosno medicinskog osoblja iz stacionara
2 brigade, već da to, recimo, oni saznaju da je ugovoreno između, u ovom slučaju,
3 načelnika štaba i nekih lekara iz zborničke bolnice?

4 O: Ja nemam razloga da sumnjam u ovo što je rekao gospodin Brgović, al'
5 ovo je sve jedan neobičan aranžman i neobičan način na koji su se ti ranjenici
6 pojavili u stacionaru Zborničke brigade.

7 A prilikom njihovog premeštanja iz Zborničke bolnice, sasvim je bilo
8 logično da pre toga načelnik saniteta ode u Zborničku bolnicu i da lično sa
9 lekarima proveri o kakvim ranjenicima je reč i o kakvoj vrsti povreda, da se
10 upozna sa medicinskom dokumentacijom, pa da onda te ljude primi. Da je možda
11 tako urađeno, možda ne bi Begović ni dozvolio da oni budu smešteni u stacionar
12 Zborničke brigade.

13 P: Recite mi da li je doktor Begović, odnosno da li je Obrenović ikada
14 Vama rekao, da li je Vas upoznao sa tim da je on takav aranžman ili takav
15 dogovor napravio sa osobljem iz zborničke bolnice.

16 O: Ne, nije mi o tom govorio ništa.

17 P: Doktor Begović je, takođe, istom prilikom svedočio da mu je Obrenović
18 rekao da ove ranjenike ne treba da upisuje u medicinsku knjigu, u protokol
19 bolesnika koji se vode u stacionaru Zborničke brigade. Recite mi da li je to u
20 nadležnosti uopšte načelnika štaba ili čoveka koji Vas zamenjuje, da donese
21 takvu odluku i da saopšti sanitetskoj službi da neke bolesnike ne upisuje uopšte
22 u registar pacijenata tog stacionara.

23 O: Pa, to je direktno mešanje u same procedure i rad struke. To nije
24 trebalo da se naglašava Begoviću, jer doktor Begović bi postupio kao i u svim
25 drugim prilikama i vodio bi propisnu evidenciju i dokumentaciju kao i za sve
26 ostale ranjenike.

27

28

29

30

1 P: Doktor Begović je takođe rekao da je od Obrenovića dobio instrukciju
2 i naređenje da se za te pacijente otvore samo temperaturne liste. Da li je Vama
3 ikada Obrenović rekao da je takva uputstva dao doktoru Begoviću, znači, da se ne
4 upisuju pacijenti u protokol i da se... da im se otvore samo temperaturne liste,
5 a ne i ostalo što bi inače, valjda, trebalo raditi u... sa bolesnicima?

6 O: Ne, o tim stvarima mi nije govorio ništa.

7 P: Vi ste tokom glavnog ispitivanja u dva navrata govorili o Popoviću i
8 o gorivu koje je... za koje se on interesuje ili ga je navodno tražio.

9 SUDIJA AGIUS: /prevod engleskog transkripta: "Gospodine Živanoviću,
10 morat ćete ponoviti to što ste rekli. Prevodioci nisu čuli imena koja ste
11 pomenuli. Možete li, molim Vas, malo glasnije ponoviti Vaše pitanje?/

12 G. ŽIVANOVIĆ:

13 P: U Vašem glavnom ispitivanju, Vi ste u dva navrata govorili o Popoviću
14 i o gorivu koje je... je on navodno tražio, odnosno za koje se interesovao. Tu
15 su Vam... tu ste imali prilike da vidite i neke presretnute razgovore i
16 materijalne liste. Prvi put to je bilo 2. februara, to je strana 31014, red 19.
17 pa, uglavnom, do kraja tog transkripta za taj dan. Drugi put 12.02., od strane
18 31318, red 13. do 31323, red 20. To se odnosi na 16. jul 1995. godine.

19 I pored toga, 10. februara 1995. godine, to je strana 31221, red 4. do
20 31222, red 12. Radi se o Popovićevom interesovanju za gorivo u septembru 1995.
21 godine.

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 Možete li mi, molim Vas, reći prvo jednu generalnu stvar. Slažete se sa
2 tim da je gorivo u to vreme bilo od izuzetne strateške važnosti za Vojsku
3 Republike Srpske?

4 O: Pa, gorivo je svakako važno. Za mene, kao vojnika, kad se kaže "od
5 strateške važnosti", ja onda mislim najmanje nekoliko vozova, odnosno
6 kompozicija goriva. Ali je svakako važno bilo.

7 P: Ono je... Bilo je vrlo teško nabaviti ga zbog sankcija; je l' se
8 slažete sa tim?

9 O: Pa, ja ga nisam nabavljô, a bilo je teško. Znam da je teško bilo doći
10 do goriva.

11 P: A slažete li se sa mnom - i da li Vam je poznato uopšte - da je
12 gorivo bilo i premet krađa, šverca, krijumčarenja, preprodaje i takvih stvari?

13 O: Bilo je.

14 P: S obzirom na značaj goriva koje je imalo u Vojsci Republike Srpske,
15 recite mi, i po Vašim saznanjima o nekim nadležnostima pojedinih organa, da li
16 su organi bezbednosti bili dužni, pored ostalog, da otkrivaju i takve radnje,
17 kriminalne radnje, dakle, koje se dešavaju u vidu prisvajanja goriva i njegove
18 zloupotrebe u o... u okviru Vojske Republike Srpske.

19 O: Pa, kol'ko se sećam, kada je i Vaš ekspert govorio o organima
20 bezbednosti i pravilu službe bezbednosti, mislim da je jedan od delokruga rada
21 bilo gde su nosioci, a gde saraduju. I čini mi se da je bila reč o tome da
22 organi bezbednosti saraduju na otkrivanju određenih kriminalnih aktivnosti
23 unutar jedinice. Pod tim se može podrazumevati i šverc goriva.

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Vi ste juče govorili, između ostalog, i o pravilu... pravilu koje se
2 tiče... pravilu o odgovornosti komandi brigade ili pukova. To je bilo... to je
3 7D717, koliko se ja sećam. I između ostalog, mislim da je tu navedeno da su
4 organi bezbednosti vode pro... kontraobaveštajni posao i mere u cilju da spreče
5 i otkriju špijunažu, propagandu i druge tipove subverzivne aktivnosti. Da li
6 smatrate da je to bila njihova dužnost, kad je reč o gorivu i njegovom značaju?
7 Da li takve aktivnosti kao što je, znači, krađa goriva, kao što je prisvajanje,
8 dakle, lično prisvajanje goriva, smatrate da je, shodno ovom pravilniku, spadalo
9 u nadležnosti organa bezbednosti?

10 O: Pa, ono nije spadalo u poslove kontraobaveštajnog rada, a subverzija,
11 jer unutrašnje podrivanje se može smatrati jednim od zadataka na kojima treba da
12 se angažuju organi bezbednosti. Ali brigu o utrošku goriva vodi načelnik
13 tehničke službe.

14 P: On vodi brigu o utrošku goriva a, dakle, možemo zaključiti da organi
15 bezbednosti vode brigu da se to gorivo ne prisvaja neovlašćeno.

16 O: Pa, ako sad u svakom vidimo lopova i potencijalnu opasnost, onda bi
17 ta služba bila brojnija od onih koji raspolažu materijalno-tehničkim sredstvima
18 i koriste ih.

19 P: Po Vašem shvatanju i saznanju, da li je za tako nešto bilo razloga i
20 osnova?

21 O: Pa, ukoliko se pokaže da je nastupila krađa ili otuđenje goriva ili
22 nenormalni utrošci, to može da bilo ko primeti i dojaviti, a da organ bezbednosti
23 bude angažovan na vođenju istrage o tome. Jer postoji materijalno-finasijska
24 kontrola koja prove... proverava knjigovodstveno stanje. To nije posao organa
25 bezbednosti.

26

27

28

29

30

1 P: Da li ste Vi kao komandant ikada primetili, kako ste sad ovde rekli,
2 preterani nivo potrošnje goriva ili tako nešto, što bi ukazivalo na neke
3 nepravilnosti koje bi zahtevale, eventualno, akciju organa bezbednosti?

4 O: Pa, mi nismo imali neke ogromne količine goriva. Te bi enormne
5 količine utroška se javile upotrebom oklopno-mehanizovane čete, a imali smo
6 saznanja koje su to dnevne potrebe za utroškom goriva; postojala je ustaljena
7 procedura izdavanja goriva, popunjavanja putnih radnih lista, njihovo mesečno
8 sravnjivanje i pravdanje utrošenog goriva. Moglo se raditi o nekim sitnim
9 potkradanjima, da se piše rad u mestu duži neg' što jeste, loši uslovi puta,
10 stara vozila, potrošnja veća nego propisana, itd.

11 P: Vi ste ovde imali prilike da čujete svedočenje Branka Bogičevića. On
12 je bio pripadnik Vaše jedinice. I toga se verovatno sećate, to je bilo 18. juna
13 2008. godine.

14 O: Da.

15 P: Vi ste čuli... Vi ste čuli, ovaj, pod kojim okolnostima je on
16 transportovao gorivo, koje je navodno bilo naručeno od Popovića i od koga je
17 dobio taj nalog, i gde ga je transportovao i pod kojim okolnostima ga je predao.
18 Da l' se sećate tih detalja? Ako treba, ja ću Vas sažeto podsetiti na to.

19 O: Svedočenja se sećam. A baš svih detalja, nisam siguran.

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Ja ću Vas podsetiti, to je bilo 18. juna 2008. godine. To su stranice
2 transkripta od 22364 do 22374, red 24.

3 Prema njegovom kazivanju, on je ovo gorivo prevezao do Pilice; da je
4 dobio takav nalog od tehničke službe brigade; da ga je... da je imao nalog da ga
5 preda nekim ljudima koji su ga čekali tamo iza Pilice prema Bijeljini; da je to
6 gorivo presipano iz buradi u neke kanistere; da nije bilo dovoljno kanistera; da
7 je bilo i prepirke oko toga; da su hteli da mu uzmu bure, pa on to nije dao,
8 tako je došlo do povraćaja */sic/* onih 140 litara goriva; da među tim ljudima
9 uopšte nije bilo oficira, kako on kaže, inače da mu je neko naredio da dâ bure
10 on bi to morô da uradi, jer je on običan vojnik; da je rekô da Popovića uopšte
11 ne poznaje i da je dokument, onaj koji Vam je pokazivan ovde, sačinjavan tek
12 pošto je gorivo bilo predato i da mu nikada nije ni rečeno da to gorivo treba
13 njemu da preda.

14 Recite mi, molim Vas, da li te okolnosti Vam ukazuju na neke
15 neregularnosti u raspolaganju tim gorivom.

16 O: Pa, ako je on rekao da je dokumenat sačinjen posle predaje goriva, to
17 onda znači da se tačno znalo kome je predato i onda upisano u materijalni list.
18 U svakom slučaju, na osnovu dokumentacije koju imamo, a to je materijalna lista,
19 iz nje se vidi da Zvornička brigada upućuje 500 litara nafte D-2 komandi
20 Drinskog korpusa (gospodinu Popoviću).

21 I time Zvornička brigada biva razdužena sa tim gorivom i nije odgovorna
22 za njegov utrošak. To je ono što se može na osnovu dokumentacije zaključiti.

23
24
25
26
27
28
29
30

1 riječ "vraćeno" preveden je kao "spilled", "prosuto" umjesto "vraćeno," dakle.

2 P: [na B/H/S-u] Generale, vezano za, kako ste rekli, preteranu potrošnju
3 goriva koja... koja bi se mogla uočiti eventualno, Vi niste imali taj problem,
4 niste primetili da se tako nešto desilo u Zvorničkoj brigadi?

5 O: Znači, ja ličan uvid nisam imô, a da me je neko izvestio o nekim
6 nenormalnim utrošcima ili nestancima goriva, mislim da nije.

7 P: Ja sam primetio da ste u redovnim borbenim izveštajima Vi redovno
8 svakodnevno obavještavali o utrošku goriva...

9 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospodine Živanoviću, ponovo, budite
10 ljubazni, možete li ponoviti pitanje i govoriti u mikrofoni.

11 I nastojite se ne preklapati. Jer, po mom mišljenju, malo ste prebrzi i
12 jedan i drugi da bi Vas prevodioci baš mogli dobro slijediti.

13 G. ŽIVANOVIĆ: [simultani prevod]

14 P: Dakle, ja sam primetio da ste u redovnim borbenim izveštajima,
15 redovno izveštavali o dnevnoj potrošnji goriva komandu Drinskog korpusa. Da l'
16 sam u pravu?

17 O: Da, dobro ste primetili.

18 P: Ja bih Vas zamolio sada da pogledamo redovni borbeni izveštaj Vaš,
19 odnosno Zvorničke brigade, od 13. jula 1995. godine. To je P325.

20 Možemo da pogledamo samo tačku 6. Ona se ne vidi u B/C/S verziji u
21 celosti, pa ako bi mogli da spustimo ovo. Da.

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 Tačka 6 kaže:

2 "Pozadinsko obezbeđenje funkcioniše otežano zbog nedostatka goriva,
3 municije svih kalibara i rezervnih delova."

4 Mi ćemo se ovde koncentrisati samo na gorivu. Ovde je prikazan utrošak
5 goriva, ono je označeno sa D-2, sa 412 litara.

6 O: Da.

7 P: Je l' se slažete?

8 Sad bih Vas molio da pogledamo sledeći redovni borbeni izveštaj. To
9 je... to je 328. Odnosno 326, pardon. Izvinjavam se. Tužiočev dokaz je to P326.

10 Možemo opet da pogledamo tačku 6. Tu stoji:

11 "Pozadinsko obezbeđenje funkcioniše otežano zbog nedostatka goriva,
12 municije svih kalibara i rezervnih dijelova.

13 "Utrošak D-2," to je ovo gorivo, "827 litara." Da l' se slažete?

14 O: Ova tačka 6 je skoro identična u svim redovnim borbenim izveštajima.

15 I ovi utrošci goriva nisu uvek precizni, uvek se malo više prikaže da bi se na
16 neki način dobilo od korpusa bilo koja količina goriva. A ovaj utrošak se dnevno
17 obračunava na osnovu izveštaja iz jedinica i na osnovu onoga što je saobraćajna,
18 odnosno tehnička služba izdala i utrošila u toku dana.

19 P: No, sasvim svejedno, je l' možemo da konstatujemo da je količina
20 goriva utrošena 14. jula dvostruko veća od one koja je utrošena 13-og?

21 O: Slažem se, tako piše ovde. Moguće da je toliko izdato. A da li je sve
22 utrošeno, nisam siguran.

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Recite mi da l' Vi znate da l' se 14-og dešavalo nešto specifično što
2 bi zahtevalo dvostruko veću količinu goriva.

3 O: Dešavala su se borbena dejstva, zasede, bilo je potrebno prevoženje
4 ljudi, možda više aktivnosti nego 13-og; al' takođe ovde znamo da su i neke
5 inženjerijske mašine toga dana stavljene u upotrebu.

6 P: Jeste li Vi primetili ovaj veliki skok potrošnje goriva između 13-og
7 i 14-og?

8 O: Nisam uopšte čitô izveštaje. I nisam ni primetio tu razliku.

9 P: A je l' možete da nam kažete iz kojih razloga niste čitali izveštaje
10 od 13-og i 14-og?

11 O: Pa, retko sam čitao izveštaje, osim onaj koji sam potpisao, kad sam
12 tu. Pogledao bih ga letimično, a mislim da sam ovde dovoljno jasno objasnio kad
13 sam došao 15-og, gde sam otišao i kad sam se prvi put vratio u komandu. Ovi
14 izveštaji su već bili istorija u odnosu na naredne događaje.

15 G. ŽIVANOVIĆ: Je l' možemo da pogledamo sad izveštaj 328. Mislim da je
16 prethodne izveštaje slao Obrenović. Možemo li opet pogledati tačku 6. To je na
17 drugoj strani, ja mislim. Na sledećoj strani.

18 P: Ovde je malo ova tačka 6 preformulisana, pa se kaže da:

19 "Pozadinsko obezbeđenje funkcioniše otežano iz poznatih razloga."

20 I sad se opet prikazuje utrošak raznih stvari. Pa se navodi opet
21 količina goriva, 841 litar. Je l' možete da objasnite što je i ovoga dana ta
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 potrošnja bila dvostruko veća u odnosu na trinaesti?

2 O: Moguće da je taj dan izvršena popuna tenkovske čete koja se vratila
3 iz Žepe, pa da je ova veća količina nego obično.

4 G. ŽIVANOVIĆ: Je l' možemo sad da pogledamo 7D532.

5 P: To je ponovo Vaš redovni borbeni izveštaj od 16. jula.

6 GĐA SEKRETAR: [simultani prevod] Budite ljubazni ponovite broj.

7 G. ŽIVANOVIĆ: 7D532.

8 P: Da pogledamo opet tačku 6. Tu kaže da:

9 "Pozadinsko obezbeđenje funkcioniše otežano," opet, "iz poznatih
10 razloga, te prekida komunikacija." I utrošak D-2 je, odnosno goriva, 2.596
11 litara.

12 Da l' ste tu primetili izvestan skok u potrošnji goriva u odnosu,
13 recimo, na prethodni dan?

14 O: Pa, ovo bi se moglo najbolje uporediti ako bi uzeli materijalne liste
15 u kojima se vidi dostava goriva jedinicama, lipove... odnosno, liste izdavanja
16 goriva na pumpi, i putne radne liste. 16. dan je bio vrlo frekventan. Za koje
17 potrebe ovolika količina je utrošena? Moguće je da taj dan i dostavljeno gorivo
18 potrošačima i da je izašlo sa pumpe i da je uvedeno kao utrošak.

19 Do toga se može vrlo jednostavno doći analizom dokumenata koje sam
20 pomenuo.

21 P: Možda bi se do toga sada i moglo doći, međutim moje pitanje je: da li
22 ste Vi kao komandant brigade u to vreme primetili ovaj veliki skok u potrošnji

23

24

25

26

27

28

29

30

1 goriva, znači od 13. do 16. jula? Znači, sa 400 litara otišlo na 2.500 litara na
2 dan. I da li ste eventualno... da li Vam... da li ste to smatrali preteranom i
3 prevelikom količinom utroška goriva?

4 O: Nisam uopšte znao kol'ko je toga dana utrošeno gorivo. Referent
5 saobraćajne službe, odnosno načelnik, gospodin Pantić, je imô najbolje podatke i
6 on bi to mogao potpuno da objasni.

7 Moguće je da je taj dan i bilo dovoženje nekih materijalnih sredstava iz
8 pozadinskih baza i neke druge vrste snadbevanja /sic/, dotur hrane i ne znam
9 čega sve drugog.

10 P: Mene sad interesuje, kada ste sastavljali ovaj borbeni izveštaj i kad
11 ste ga slali, jeste li Vi obratili pažnju uopšte kol'ko se goriva troši...
12 kol'ko je... kol'ki je utrošak goriva...

13 O: Ovaj izveštaj...

14 P: ... recimo, u odnosu na prethodni dan, tri puta veća?

15 O: Ovaj izveštaj je sačinio operativni dežurni i poslô ovo u naznačeno
16 vreme. A Vi znate gde sam ja u to vreme bio. Izveštaj nisam ni video, ni
17 pročitao, ni potpisao, i nisam imô predstavu koliko je utrošeno goriva.

18 P: A da li ste taj izveštaj videli, recimo, posle dan, dva, tri, četiri?
19 Jeste li uopšte čitali taj izveštaj koji su drugi pisali?

20 O: Ne, nisam čitô ovaj izveštaj.

21 P: Je l' niste uopšte čitali te izveštaje o kojima smo govorili i o
22 kojima ćemo govoriti ili ste samo neke preskakali?

23 O: Izveštaj koji je... Pardon. Izveštaj koji je potpisan mojom rukom je
24 bio i pročitao. Neki u celosti, neki dijagonalno, kako to kažemo. Onaj koji

25

26

27

28

29

30

1 nije potpisan mojom rukom, nije pročitano ni na dan kad je poslat, a nije
2 pročitano ni kasnije.

3 P: Da li Vi negirate da ste ove izveštaje uopšte sastavljali?

4 O: Ja Vama kažem da nisam ja sastavio ove izveštaje. One vanredne
5 borbene izveštaje o kojima smo ovde govorili sam ja sas... diktirao. A
6 operativni dežurni piše borbene izveštaje.

7 P: Sad me interesuje, da li ste izveštaj za 15. i 16. juli uopšte ikada
8 pročitali, pre nego što ćete ovde doći?

9 O: Ne, pročitao sam ih ovde.

10 G. ŽIVANOVIĆ: [simultani prevod] Sad bih Vas molio da pogledamo isti taj
11 izveštaj za 17. To je P331.

12 SVJEDOK: Izvinjavam se, gospodine Živanoviću, dok dođe taj izveštaj, sad
13 sam se setio da je tih dana, 17-og baš, vršeno uređenje komande, odnosno 17-og i
14 18-og dotur šljunka u Baljkovicu, dovoz kontejnera i nekih drugih stvari. I to
15 je moglo biti jedan od uzroka da je gorivo izdato i da je kasnije utrošeno, ili
16 tog dana ili kasnije.

17 G. ŽIVANOVIĆ:

18 P: Oprostite, a ko je vršio taj dovoz šljunka, odnosno...

19 O: Kamioni.

20 P: Mislim, da li Vaša brigada ili...

21 O: Kamioni iz brigade.

22 P: Pogledajte sada, molim Vas, P331.

23

24

25

26

27

28

29

30

1 Je l' možete sada da vidite? I ovde stoji potrošnja goriva je sada 1.590
2 litara?

3 O: Da, vidim.

4 P: Ovaj borbeni izveštaj, takođe, niste čitali?

5 O: Nisam.

6 P: Gospodine Pandureviću, kad ste rekli da o tom gorivu treba neko da
7 vodi računa, ja sam pretpostavio da je to, između ostalog, dužnost komandanta.
8 Da l' sam u pravu?

9 O: Komandant je komandant, kao što svi tvrde ovde, i zadužen je za sve i
10 svašta. Ne vodim ja evidenciju utroška goriva, ali se staram da s mojim odlukama
11 o upotrebi jedinica i borbene tehnike to bude racionalno vojnički opravdano.

12 I ako saznam za krađu i otuđivanje, da to sprečim. A u brigadi postoje
13 službe koje neposredno rade na tim poslovima.

14 P: A samo ako biste mi razjasnili, kako biste Vi to saznali za
15 zloupotrebe goriva, ako uopšte i ne čitate redovne borbene izveštaje koji se
16 Vašim imenom potpisuju?

17 O: Pa, kažem Vam da je postojala procedura izdavanja goriva. Ja sam znao
18 približno kad gorivo stigne i u kojoj količini je stiglo. I znao sam kad se
19 ponovo upućuje zahtev i traži gorivo. I mogao sam da posumnjam da li je nešto u
20 redu ili nije.

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Je li znate, recimo, kol'ko je u to vreme brigada tražila goriva
2 uopšte?

3 O: Pa, u te dane do 16-og, do onog intercepta, nisam znao. Jer je
4 direktno Pantić tražio i mi smo imali tu sreću što je taj gospodin Pantić bio u
5 saobraćajnoj službi koji je imô dobre kontakte sa oficirima u Glavnom štabu koji
6 su brinuli o gorivu, a i u korpusu. I vrlo je često sâm završavô te poslove
7 nabavke goriva, da se ja uopšte nisam u to mešao. Jer je on njima pružô neke
8 druge usluge u popravci vojnih vozila u Zvorniku, itd.

9 P: Vi ste to znali, inače, da on pruža usluge popravki kola tuđih u
10 Zvorniku i... a /?na/ konto toga da dobija velike... veće količine goriva?

11 O: Nisu to tuđa vozila, to su vojna vozila, ali radionica u Han Pijesku
12 je manja bila nego u Zvorniku, pa je on mogô da pomogne njima i da u našoj
13 radionici poprave ili da interveniše preko privrednih preduzeća da oni izvrše
14 popravke, uz, normalno, naknadu, kakva je procedura bila, ništa privatno.

15 P: A što bi na račun toga on dobijao neko gorivo?

16 O: Nije on dobijô na taj račun. Nego onaj ko vrši raspodjelu goriva, on
17 ima ispred sebe spisak jedinica i on može da odredi prioritet kojim će
18 redosledom kome dostaviti. Ne čini nikakav prekršaj. Ako mu je Pantić drug, u
19 ovoj turi će njega snadbeti, a neko će drugi sačekati nekoliko dana.

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: A oprostite, ako je razumem ulogu uopšte tog čoveka, Pantića, on je u
2 stvari samo tražio neko gorivo, međutim on nije mogô da proceni potrebe brigade
3 za gorivo. Valjda je neko to trebô da mu kaže koliko treba da traži.

4 O: Pa, načelno kada se upotrebljava jedinica u borbi i donosi zapovest
5 komandanta, postoji jedna tačka pozadinsko obez...

6 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Molim Vas, suviše, zaista suviše brzo
7 govorite. Ja mogu da čujem to u glasu prevodioca koji zaista daje sve od sebe,
8 ali sam siguran da se muči. Tako da... molim Vas da obojica usporite.

9 SVJEDOK: Hvala, časni Sude.

10 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Još jednom, gospodine Živanoviću,
11 razumeo bih da je reč o gospodinu Ostojiću ,s obzirom na njegovu visinu, ali u
12 Vašem slučaju ne bi trebalo da imate taj problem da budete dovoljno blizu
13 mikrofona.

14 G. ŽIVANOVIĆ: [simultani prevod] Do sada nisam imao taj problem.

15 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Ni ja ne bih imao takav problem.

16 G. ŽIVANOVIĆ:

17 P: Da l' treba da ponovim pitanje ili možete odmah odgovoriti?

18 O: Ne treba, mogu odgovoriti.

19 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Ali potrebno nam je da ponovite zbog
20 transkripta. Potrebno je zbog transkripta i... pa Vas ljubazno molim da ponovite
21 pitanje.

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 G. ŽIVANOVIĆ:

2 P: Ponoviću Vam pitanje. Dakle, moje pitanje je: kako sam ja shvatio,
3 Pantić je mogao tražiti ono gorivo koje je bilo trebavano, dakle, on nije sam
4 ocenjivao koja je potreba za gorivom u brigadi, jel /sic/ to su određivale... i
5 određivali i Vi kao komandant, saglasno zadacima koje postavljate pred brigadu,
6 i svi... sve ostale starešine, dakle on je samo sprovodio ono što je od njega
7 traženo; da li sam u pravu?

8 O: Vi ste donekle u pravu. Kada komandant donese odluku o upotrebi
9 brigade, onda u tački "pozadinsko obezbeđenje" određuje količinu goriva i
10 municije koja se sme utrošiti za taj zadatak. Pošto smo mi bili u specifičnim
11 uslovima, manje-više vezani za zonu odbrane, mi smo približno znali koje su nam
12 dnevne potrebe za gorivo, ali nikad nismo dobili naručene i zahtevane količine.
13 Pa, kada bi god tražili, ono što bi dobili ne bi prevazilazilo naše potrebe. I
14 Pantić je uvek mogô da traži i bio je sretan kada je mogao mene da izvesti da je
15 dobio gorivo, a da ja u tome nisam učestvovô.

16 P: Da li to znači da Vi niste učestvovali u procesu postavljanja zahteva
17 za gorivom za izvršenje zadataka koje postavite?

18 O: Ako jedinica ide van...

19 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospodine Živanoviću... Samo jedan
20 trenutak, gospodine Pandureviću. Prevodioci nisu čuli poslednji deo Vašeg
21 pitanja, gospodine Živanoviću. Možete li, molim Vas, da uključite i onaj drugi
22 mikrofona, ukoliko je to moguće. Možda će to biti od pomoći.

23

24

25

26

27

28

29

30

1 G. ŽIVANOVIĆ:

2 P: Da li ovaj Vaš poslednji odgovor znači da Vi niste učestvovali uopšte
3 u... niste odlučivali o količinama goriva koje su potrebne za izvršenje
4 pojedinih zadataka, dnevnih zadataka brigade?

5 O: Ako su to uobičajeni dnevni zadaci, snadbevanje jedinica redovno i
6 uobičajeno, tu nema potrebe da određujem bilo šta. Zna se koliko je vozila u
7 toku dana u saobraćaju i oni troše gorivo koje im je potrebno.

8 Ukoliko se izvode borbena dejstva u zoni brigade ili vani, tada se zna
9 koliko učestvuje neborbenih, koliko borbenih vozila, i onda se konkretno planira
10 gorivo za te zadatke; i ja to onda znam.

11 P: I kakva je situacija bila kada je reč o ovim datumima za koje sam Vam
12 pokazao redovne borbene izveštaje, tačnije za 15., 16., i 17., recimo? Tačnije,
13 od vremena kad ste se vratili i preuzeli komandu /?nad/ brigadom, da l' ste
14 postavljali... Kakve ste zahteve, da l' se sećate, postavljali za
15 goriv...gorivom? Da l' su to bili redovni zahtevi ili povećani?

16 O: U toku tih dana, pored redovnog snadbevanja uobičajenog, vršeno je i
17 pojačano snadbevanje zbog borbenih dejstava, dovođenja i odvođenja jedinica, i
18 to je gorivo izdavano dnevno po zahtevu jedinica koje se angažuju iz naših
19 rezervi.

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 Ja nisam primio nijedan izvještaj da nema goriva i da se zbog goriva ne
2 može izvršiti neki zadatak. To je za mene bilo dovoljno.

3 P: Da li ste u tom periodu postavljali neke zahteve za većim količinama
4 goriva od redovnih?

5 O: Pa, sigurno da je Pantić upućivô taj zahtev, jer je video... jer je
6 video koliko je u toku jednog dana izdao goriva i odmah je tražio popunu za
7 naredne dane.

8 P: Međutim, to nije u vezi sa nekim Vašim zahtevima?

9 O: Pa, to su zahtevi, ako ste videli kod... u radnoj beležnici dežurnog
10 oficira, piše na kraju radnog dana ili uveče ili ujutru rano, zahtevi iz
11 jedinica, i tu piše koliko goriva koji bataljon traži. A to je samo jedan...
12 jedna vrsta potrošnje. Druga vrsta je potrošnje vozila iz pozadine brigade, koja
13 popunjava Pantić. I on nikom ne šalje zahtev, nego ih on popunjava.

14 P: Da li je Vama poznato u tom periodu koliko je brigada primila goriva?

15 O: Kad bih uzô materijalne liste za prijem, onda bih mogao da vidim
16 koliko je goriva ušlo u Zvorničku brigadu u julu mesecu, a koliko je izašlo. Ja
17 stvarno ne znam napamet.

18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 P: Niste imali prilike da ih vidite?

2 O: Ogroman broj sam ovde materijalnih listi pregledô, raznih vrsta,
3 dostavne knjige, knjige izdavanja goriva, itd. Ali te brojke Vam ne mogu reći,
4 ne znam.

5 P: Ja bih Vas molio da pogledamo sada zajedno, pa da eventualno
6 pogledamo kako to... tu stoje stvari. To je P290, stranica je 219.

7 Ovo je, vidim, materijalni list o tom slanju goriva.

8 Ako je moguće uvećajte ga malo.

9 U levom uglu vidite datum 15.07. To je popunjavano valjda u Vlasenici,
10 odnosno u Han Pijesku ili Vlasenici, svejedno. To je pretpostavljam datum kada
11 je odobreno slanje tog goriva?

12 O: Da.

13 P: U desnom uglu gornjem, vidi se datum, 16.07. Stoji i broj ne... broj
14 nekog dokumenta. To je, pretpostavljam, datum kada je to gorivo stiglo u
15 brigadu. I iz ovoga vidimo da je, znači, 16.07. dopremljeno 1.000 litara dizel-
16 goriva. Jesam li u pravu?

17 O: Ja mislim da je ovaj datum 16.07. datum kada je ova lista proknjižena
18 u knjigovodstvene knjige Zvorničke brigade, a gorivo je došlo verovatno istog
19 dana.

20 P: Možda možete da pogledate donji... donji, ovaj, deo dokumenta, gde
21 stoji potpis primio... ko je primio. Tu ima pečat Zvorničke brigade, a iznad
22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 toga stoji jedan datum. To je 17.07. Da li je možda to datum knjiženja?

2 O: E u pravu ste. Ovo je došlo kod osobe u knjigovodstvu, ovaj primerak
3 materijalne liste, a ovaj gore prvi datum je u pozadinskom organu u njegove
4 knjige upisan, jer nije gorivo putovalo iz Vlasenice dva dana sigurno.

5 P: Sad bih Vas molio da pogledamo stranicu 216 istog dokumenta.

6 Ponovo vidimo u gornjem levom uglu, ovog puta datum 16.07. Isti taj
7 datum vidimo i u desnom gornjem uglu. Slažete se, je l'?

8 O: Da.

9 P: I vidimo da se radi o dizel-gorivu D-2, 2.000 litara; je l' se
10 slažete?

11 O: Slažem.

12 P: Opet ga je primio isti čovek. Ovaj, tu su još neki drugi detalji. Da
13 li se slažete da bi to možda, eventualno, moglo biti ono gorivo od koga je
14 kasnije... koje je pominjano u onom presretnutom razgovoru, o 2 tone koje su za
15 Zvornik tog 16. jula i iz koga je izdvojeno ono 500 litara o kome se govorilo?

16 O: Ako dovedemo u vezu intercept, zabeležku dežurnog operativnog, ovu
17 materijalnu listu i materijalnu listu o 500 litara D-2, onda možemo zaključiti
18 sledeće: da gospodin Bašević zahteva od nekog iz Zvorničke brigade da izda 500
19 litara goriva, to lice se protivi da to gorivo dâ, a on onda ga ohrabruje i
20 kaže: "Pa šaljem ti sad 2.000. Možeš dati."

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 I ova lista sa ove 2.000 litara stiže u Zvornik, Zvornička brigada je
2 zadužena sa 2.000, ali ona izdaje 500 litara komandi Drinskog korpusa i
3 razdužuje se sa tih 500 litara, što znači da njoj ostaje 1.500, što će reći da
4 Zvornička brigada nije tad primila 2.000, nego 1.500.

5 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da, gospodine McCloskey.

6 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Ako bismo samo mogli da dobijemo
7 razjašnjenje. Možda je greška u prevodu, jer mislio sam da sam čuo generala da
8 je rekao da je Zvornik slao Braseviću /?Baševiću/ 2.000 litara, a to mi se čini
9 da nema smisla. A to je ušlo u stenogram. Možda grešim, ali čini mi se da to
10 nema smisla, pa...

11 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala na tome, gospodine McCloskey.
12 Hoćete li time da se pozabavite, molim Vas, gospodine Živanoviću.

13 G. ŽIVANOVIĆ: [simultani prevod] Da, hoću.

14 P: Generale, možete li da ponovite, molim Vas, u vezi Baševića, ovaj
15 odgovor i oko slanja tog... tog goriva? Da li je Bašević slao gorivo ili je
16 Bašević dobio gorivo od...

17 O: Moglo bi se reći i jedno i drugo. Bašević je poslô 2.000 litara
18 goriva Zvorničkoj brigadi, a prethodno je zahtevô da ta ista brigada da 500
19 litara komandi Drinskog korpusa. I šta se je dogodilo? Zvornička brigada je
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 primila 2.000 litara i izdala 500 litara komandi Drinskog korpusa, što znači da
2 je primila 1.500 toga dana, a ne 2.000 litara.

3 P: Ja bih Vas sada samo na jednu stvar podsetio. Ovaj, Vi ste primetili
4 u onoj materijalnoj listi da je 140 litara vraćeno. Je l' možete da kažete kako
5 se to Zvornička brigada razdužila sa svih 500 litara, a 140 litara je njoj
6 vraćeno? To je... to se vidi iz one materijalne liste, je l'?

7 O: Da. Komanda korpusa je tražila 500 litara. I poslato je 500 litara sa
8 materijalnom listom. Taj ko ga je koristio je izgleda bio racionalan i nije mu
9 trebalo sve, nego je primio kol'ko mu treba, a ostalo je vratio. I opet se
10 Zvornička brigada zadužila i sa tih 140 litara.

11 P: Ali se razdužila kod korpusa za svih 500.

12 O: Prvo se razdužila sa 500, a onda se zadužila sa 140.

13 P: Da li Vama iz ovoga...

14 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospodine Živanoviću, opet govorite
15 suviše daleko od mikrofona. Uključite i onaj drugi... Da. Ali okrenete se na
16 drugu stranu i onda... ako okrenete i uključite taj mikrofon sa leve strane, to
17 Vam neće mnogo pomoći.

18 G. ŽIVANOVIĆ:

19 P: A recite, molim Vas, gospodine Pandureviću, da li Vama iz ovoga nije
20 očigledno da je 140 litara ukradeno, upravo onih... onih 140 litara koje je
21 vraćeno u brigadu.

22 O: Taj ko je napisô na materijalnoj listi da je vraćeno 140, on je morô
23 to gorivo i na pumpu vratiti.

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Ali zadužiti komandu korpusa sa svih 500 i dalje?

2 O: Pa, vidite kad je... Pardon. Kad je pisana lista koja prati gorivo,
3 traženo je 500 litara i napisano je 500 litara. Ali je taj primio 360, pa je
4 onih 500 prekriženo, pa upisano 360. Jer se je tako desilo prilikom primopredaje
5 goriva.

6 P: I Vi smatrate da je to bilo ispravno, ovaj... ispravan postupak,
7 dakle, prikazati Drinskom korpusu da je svih 500 litara utrošeno, navodno, po
8 njegovom nekom tom zahtevu Drinskog korpusa i zadržati ovih 140 litara?

9 O: Da je to hteo da... da je to hteo da radi, on ne bih prekrižio onu
10 cifru od 500, pa napisô 360, nego bi ostavio tako i uzeo 140 litara sebi.

11 P: A oprostite, o kome Vi sad govorite da ne bi pre...prekrižio? Ja
12 uopšte ne sumnjam u onoga koji je vratio, nego u onog ko je uzô taj... to gorivo
13 i zadržô kod sebe, ja o tome govorim. Vi govorite o čoveku koji je vratio i koji
14 je... i što je pošteno napisano.

15 O: Ja govorim o manipulantima u pravom smislu reči, ljudima koji su
16 manipulirali s gorivom u smislu rukovanja sa njim. I ovde niko nije zatajio
17 nigde 140 litara goriva. Niko ga nije otuđio. Ono je ponovo vraćeno Zvorničkoj
18 brigadi i Zvornička brigada je dužna bila opravdati utrošak tih 140 litara, a
19 onih 360 nek' opravda Drinski korpus, gde ih je utrošio i zašto.

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Ja sam razumeo da se Zvornička brigada razdužila kod Drinskog korpusa
2 za svih 500 litara i iz toga zaključujem da je ovih 140 litara prikriveno. Je l'
3 Vi tvrdite da nije?

4 O: Pa, videli ste onu listu na njoj piše 360, važeći broj je 360, a ne
5 onaj prekriženi 500. Ja ne znam šta tu nije jasno.

6 P: Evo šta nije jasno. Gde je tih 140 litara? Samo to nije jasno.

7 O: U Zvo...

8 P: Vi tvrdite da to nije zloupotrebjeno. Je l' to ušlo u knjige
9 Zvorničke brigade?

10 O: Pa, moralo je ući, jer je morô Drinski korpus... Nije mogô Drinski
11 korpus sebe razdužiti sa 500 ako nije primio 500, nego je sebe razdužio sa 360,
12 opravdô utrošak 360 litara, a ostalo je ostavio na teret Zvorničkoj brigadi.

13 P: Kako Vi to znate da je ostavio Zvorničkoj brigadi? Jeste videli
14 ijedan papir o tome?

15 O: Pa, piše na...

16 P: Piše da je razdužen Drinski korpus sa 500 litara.

17 O: Pa, piše na toj listi 360.

18 P: Pa šta? Šta ako piše? Piše i da je razdužen sa 500 litara, da je
19 brigada razdužena za 500 litara kod Drinskog korpusa. I to piše; je l' tako?

20 O: Ma ne piše to, gospodine Živanoviću, nego piše 360. Dajte nam tu
21 listu na ekran, da ne pričam o njoj napamet.

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospodine Živanoviću, ukoliko Vaš
2 klijent želi da nešto kaže, onda možete da odete do njega. To bih više voleo,
3 nago da se govori ovako preko sudnice.

4 [Optuženi Popović i branilac se savjetuju]

5 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospodine Popoviću, ako ubuduće budete
6 želeli da razgovarate sa svojim advokatom, molim Vas da se obratite Pretresnom
7 veću, radije nego da nešto dobacujete preko sudnice.

8 G. ŽIVANOVIĆ: [simultani prevod] Ja se izvinjavam u ime svog klijenta.

9 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Izvolite nastavite.

10 G. ŽIVANOVIĆ:

11 P: Međutim generale, ja bih Vas molio sad da pogledamo i stranu 218.
12 ovog dokumenta, pa ćemo ovde videti da je primljeno tog dana još 2.000 litara
13 goriva u Vašoj brigadi. Deluje da je dokument potpuno isti kao onaj prethodni.
14 Ako... ako pogledamo, isti je potpis dole primaoca, ali ako uporedimo ove
15 brojeve koji stoje pored datuma, znači, u rubrici 1, u rubrici 16, sa brojevima
16 iz prethodnog dokumenta, znači, možemo da konstatujemo: prvo, da je u ovom
17 nalogu u desnom... u levom gornjem uglu broj 21/6-723, a u desnom 21/1-2148. Je
18 l' tako?

19 O: Da, tako je. Samo ne znam na onom prethodnom...

20 P: Sad ćemo da vratimo...

21 O: ... koji su brojevi bili.

22 P: ... prethodni. Ja bih molio da vratimo dokument 216. Da, pardon, 216.
23 stranicu. Isti je dokument.

24 Sada ćemo videti da je tu 21/6-718 u levom uglu, a u desnom uglu je
25 21/1-2150.

26

27

28

29

30

1 O: Da.

2 P: Recite mi, generale, da li iz ovoga mi možemo zaključiti da je 16.
3 jula Zvornička brigada primila ukupno 5.000 litara goriva.

4 O: Mi možemo na osnovu materijalnih listi koje su ušle u Zvorničku
5 brigadu utvrditi tačno kol'ko je goriva došlo u brigadu. Možda je 5.000, možda i
6 više, al' to nikakve veze nema sa onom materijalnom listom na onih 360 litara
7 koje je dato Drinskom korpusu. Možda iz ovog fonda od ove 2.000, možda iz one
8 prethodne 2.000. Sasvim nebitno. Bitno je da sa 360 litara goriva raspolaže
9 Drinski korpus, a ne Zvornička brigada. Cela priča je u tome.

10 P: A da li mislite da li je bitno šta je sa onih 4.640 litara sa kojima
11 raspolaže Zvornička brigada?

12 O: Pa, normalno da je bitno. Zvornička brigada to gorivo troši prema
13 svojim potrebama i to uz prateću dokumentaciju.

14 P: Vi ste tu dokumentaciju videli, naravno?

15 O: Ma, nisam video svu. Ja ne znam da li je cilj da ustanovimo kako je
16 Zvornička brigada potrošila svoje gorivo ili za šta i kako je utrošeno ovih 360.

17 P: 360 litara goriva mi imamo traga gde je dato, kad je dato i čak znamo
18 koje su aktivnosti u to vreme i da l' su ikakve aktivnosti u to vreme bile. Al'
19 mene interesuje sad da l' je tad, 16. jula, kad je ovih 4.640 litara goriva
20 isporučeno Zvorničkoj brigadi, da li možete da kažete da li su postojale neke
21 specifične aktivnosti koje su zahtevale ovako veliku količinu goriva?

22 O: Ma ni... Verovatno je to bila popuna. Jer nije to samo u ovome mesecu

23

24

25

26

27

28

29

30

1 bilo 2.000 litara. Nama je trebalo mesečno mnogo više od ove količine koja je
2 dobijena. Pa, videli ste u dnevnim izveštajima, ako je minimalno 400 litara, gde
3 smo videli najmanju količinu puta, 30 dana, to je 12 tona. I ne treba da Vas
4 čudi što su ove količine date 2.000 plus 2.000.

5 P: Ja primećujem samo da je ovih 4.000 o kojima Vi govorite, odnosno
6 4.000, tačnije da kažemo, otprilike 4.200 litara, potrošeno samo za dva dana 16-
7 og i 17-og. Vi o tome govorite?

8 O: Ma, ne govorim uopšte o tome.

9 P: Pa evo, da se vratimo ponovo ako hoćete na ove redovne borbene
10 izveštaje od 16-og i 17-og, pa bi mogli da saberemo tačno tu količinu o kojoj je
11 reč. Dakle, prvi je od 16. jula, 7D... Samo jedan trenutak, izvinjavam se, da...
12 da nađem. 7D532. Dobro to...

13 Tu je 2.595 litara?

14 O: Da.

15 G. ŽIVANOVIĆ: Ako možemo da pogledamo sada P331.

16 SVJEDOK: Ali samo da Vam kažem za ovaj 16.07. Ovo je utrošeno pre nego
17 što je ovo stiglo, ovih 2.000, jer ovo je sumarni izveštaj za taj dan. Ne
18 mislite valjda da je ovih 2.000 odmah otišlo na teren i točeno u nešto, nego je
19 išlo na pumpu. A utrošena je druga količina, koja je prethodno dobijena, i ovo
20 je zanaavljanje.

21 G. ŽIVANOVIĆ:

22 P: A kako Vi to znate kad niste pratili uopšte situaciju sa gorivom?

23

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Pa, vidimo iz ovih datuma i slanja izveštaja i prijema goriva.
2 P: Je li znate kad je primljeno to gorivo, u koje doba dana?
3 O: Pa, moral... Da pođemo od pretpostavke da je primljeno ujutru u
4 05.00h, što je nemoguće, i da je primljeno 2.000, kako je onda utrošeno 2.500?
5 Kako je onda potrošio toliko? To je gorivo stiglo u toku 16-og i deponovano na
6 pumpu, a u izveštaju od 16-og je prikazan utrošak ranijeg goriva, koje je ranije
7 dobijeno.
8 P: Hoćete reći da je ovo gorivo potrošeno ustvari 15-og?
9 O: Pa, vidite da piše 16-og.
10 P: Pa, ja vidim, ali ja i shvatam da to tako kako piše, da tako i jeste,
11 odnosno da ste prikazali tačnu količinu goriva koju ste utrošili tog dana. Al'
12 imam utisak da Vi nama hoćete da kažete nešto drugo, da to nije to, u stvari.
13 O: Ovo je gorivo koje je izašlo sa pumpe, a da li je utrošeno svo u toku
14 toga dana, to je drugo pitanje. I ovo nije gorivo koje je stiglo 16-og, o kom Vi
15 govorite. I sve da je to tako, šta je sa onih 360? Ja na njih odgovor nemam gde
16 su utrošene.
17 P: Ali imate odgovor gde je ovih 4.640 utrošeno, to možete da nam
18 kažete. Pa, molim Vas recite nam.
19 O: To se može videti iz dokumentacije Zvorničke brigade. Bile su... bile
20 su knjige u kojima je pisano svako vozilo gde ide u toku dana. Bili su zahtevi i
21 potrebe jedinica. Postoje putne radne liste. Postoje lipovi. Postoji
22 dokumentacija kompletna. Iz toga se to vidi.
23
24
25
26
27
28
29
30

1 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Izvolite, gospodine McCloskey.
2 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Jasno mi je da je gorivo važno, ali ako
3 bih mogao da zamolim kolegu da iznese svoju tvrdnju /?pred/ svedokom, kako bismo
4 videli u kom smeru ide, jer je nemoguće pratiti ovo.
5 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Kontraobaveštajno.
6 G. HAYNES: [simultani prevod] Ja ovo podržavam i mislim da malo nije fer
7 da kad svedok kaže možemo li da raspravimo to pitanje koje ste postavili a da
8 imamo taj dokument na ekranu pred nama, da to ne prikažete svedoku kako biste mu
9 omogućili da to vidi i da to prokomentariše. To je strana 220 dokumenta P290.
10 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da, gospodine Živanoviću. Vi ispituјete
11 svedoka već više od sat vremena u vezi sa gorivom, tako da se sada Vama
12 postavlja pitanje koja je svrha ove linije ispitivanja. Šta Vi kažete, drugim
13 rečima? Šta tvrdite? Šta tvrdite?
14 G. ŽIVANOVIĆ: [simultani prevod] Pitanje goriva je predočeno svedoku u
15 toku glavnog ispitivanja.
16 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da, da. U redu, ali...
17 G. ŽIVANOVIĆ: [simultani prevod] I kad je reč u vezi mog klijenta sa
18 gorivom i u vezi sa dužnostima službe bezbednosti Vojske Republike Srpske u
19 pogledu goriva, kao i zaštite Vojske Republike Srpske od subverzivnih
20 aktivnosti, od krađe goriva, kao i svih drugih zloupotreba.
21 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da, mislim da kada sam rekao
22 kontraobaveštajno da nisam mnogo promašio, jer smo tako i počeli u prvom redu,
23 kakva god da je bila ta veza ili odnos.
24 Ali preostalo nam je još pet minuta. Gospodine Haynes, da li i dalje
25 insistirate na onome što ste pomenuli ili možemo da nastavimo dalje?
26
27
28
29
30

1 G. HAYNES: [simultani prevod] Ne, mislim da je neophodno i da mogu da se
2 pozabavim time u toku dodatnog glavnog ispitivanja.

3 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] U redu. Nastavimo onda, molim, i da
4 onda zaključimo za danas.

5 Gospodine Živanoviću.

6 G. ŽIVANOVIĆ: [simultani prevod] Samo trenutak, moram da... moram da
7 vidim šta je bilo moje poslednje pitanje. Izvinjavam se.

8 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Na poslednje pitanje dobili ste
9 odgovor.

10 G. ŽIVANOVIĆ: [simultani prevod] Da, tako je. Hvala.

11 P: [na B/H/S-u] Generale, recite mi sad samo još, molim Vas, sad kad ste
12 rekli da to nije utrošeno... da ova količina nije utrošena toga dana, je li to
13 Vaša pretpostavka ili Vi to tvrdite to sigurno.

14 O: Vi ćete mene oterati u pozadince, u logističare. Ali ja nisam rekao
15 da /?je/ ovo, kako ste već Vi rekli, utrošeno toga dana. Ovo u izveštaju od
16 16.07., piše utrošak za taj dan, ali to je gorivo koje je izašlo sa benzinske
17 pumpe i ima dokumenat iz kog se vidi da je otišlo i ono je nepovratno na pumpu,
18 i taj vodi taj utrošak za taj dan.

19 A u toku tog istog dana, dobio je još goriva i deponovô ga na pumpu.

20 P: Dakle, moje vrlo jasno pitanje je sledeće: da li ste Vi, s obzirom
21 da, znači, znate da je to izveštaj sa pumpe, da li ste Vi ikada postavili
22 pitanje odakle 2.595 litara goriva da se izda nekome? Znači, sa pumpe izdato
23 nekome, nekim jedinicama, nekim ljudima, vojnicima, oficirima, ne znam kome.

24 O: Izdato je ovolika količina. Tad je bilo sedam bataljona, dva
25 divizionara, Podrinjski odred, tenkovska četa, najmanje 50, 60 vozila u pokretu
26 tih dana. Njima je to dato, ne nikom nepoznatom.

27

28

29

30

1 P: Je li to urađeno u svrhu borbenih aktivnosti?

2 O: Pa, u svrhu borbenih aktivnosti i ukupnih aktivnosti koje je imala
3 brigada.

4 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Nastavićemo sutra. Sutra popodne u
5 14.15h. Hvala Vam.

6 SUDSKA SLUŽBENICA: [simultani prevod] Molim ustanite.

7 ... Sjednica završena u 18.58h.

8 Nastavak zakazan za četvrtak,

9 19.02.2009. u 14.15h.

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30